БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 219 (17.203). • 23 сентябрь 1978 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин.

Кеча КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев қардош Озарбайжон ССР пойтахти—Боку шаҳрига Ватаннинг олий мукофоти—Ленин орденини топширди. Бу—Боку пролетариатининг революцион ҳаракатдаги, Озарбайжонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлашдаги хизматлари, Улуғ Ватан урушида фашистлар устидан қозонилган ғалабага катта ҳисса қўшганлиги ҳамда хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида эришган муваффақиятларига берилган юксак баҳодир.

БОКУ БАЙРОҒИДА ЮКСАК МУКОФОТ

Озарбайжон пойтахтига Ленин ордени топширилишига бағишланган тантанали йиғилиш

БОКУ, 22 сентябрь. (ТАСС мухбирлари). Бугун В. И. Ленин номли саройда Боку шаҳар партия комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг партия, жамоат ташкилотлари, меҳнат коллективлари ва ҳарбий қисмларнинг вакиллари билан биргаликда Боку шаҳрига Ватаннинг юксак мукофоти топширилишига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилиш аҳли КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневни ғоят самимий кутиб олади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. А. Алиев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, Озарбайжон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. А. Халилов, Озарбайжон ССР Министрлар Советининг Раиси А. И. Иброхимов, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР электротехника саноати министри А. К. Антонов, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети халқаро ахборот бўлими мудирининг биринчи ўринбосари В. М. Фалин, КПСС Марказий Комитети ишлар мудирининг ўринбосари М. Е. Могилевец, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар, Қизил Байроқ орденли Закавказье ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник О. Ф. Кулишев, Қизил Байроқ орденли Закавказье чегара округи қўшинлари бошлиғи генерал-майор Н. И. Макаров, Боку шаҳар партия комитети бюросининг аъзолари, халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитетининг аъзолари, ишлаб чиқариш илғорлари, таниқли олимлар, маданият арбоблари тантанали йиғилиш президиумига чиқадилар.

Тантанали йиғилишни Озарбайжон Компартияси Боку шаҳар комитетининг биринчи секретари А. Г. Керимов очди.

Зал гумбазлари остида Совет Иттифоқи давлат гимни билан Озарбайжон ССРнинг давлат гимни янграйди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси тантанали йиғилишнинг фахрий президиумига баланд руҳ билан сайланади.

Ўртоқ **Леонид Ильич Брежневга** сўз берилади.

Ҳамма ўрнидан туради, узоқ давом этган гулдурос қарсаклар янграйди.

Суратларда: тантанали йиғилиш пайти. Минбарда Л. И. Брежнев.

В. МУСАЭЛЬЯН ва А. СТУЖИН фотолари.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар! Дўстлар!

Сизлар билан биз яхши баҳона шарофати туфайли учрашдик: Ватаннинг энг юксак мукофоти — Ленин орденини Боку шаҳрига тақдим этиш менга топширилди. Шу катта мукофот билан бокуликларни сидқидилдан табриклайман.

Улуғ Ленининнг номи шаҳрингиз тарихидан, Озарбайжон тарихидан ажралмасдир. Кировнинг иборали таъбири билан айтганда, Владимир Ильич Боку пролетарлари юрагининг уришини жуда узоқдан туриб эшитган эди. У Озарбайжон меҳнаткашлари билан чамбарчас алоқа боғлаган, уларнинг революцион курашини йўналтириб турган, уларга келажак йўлини кўрсатган эди. Улар ҳам йўлбошчининг даъватларига ҳамиша лаббай деб жавоб берганлар.

Боку большевиклари, Озарбайжон меҳнаткашлари революцион курашнинг ҳамма босқичларидаги синфий курашда ўз матонатлари, изчил интернационализми билан ажралиб келганлар. Бу курашнинг кўпгина намуналари тилларда достон бўлган.

Шуни эсга олайлик: Петроградда Октябрь ғалабасидан кейин олти кун ўтгач Бокуда ҳам революция ғалаба қилди. Боку коммунасини, унинг 26 афсонавий комиссарини ёдга олайлик.

1920 йилнинг жуда қийин шароитларида нефть конларини қайта тиклаган ва Советлар республикасини шу қадар зарур нефть билан таъминлай бошлаган Боку нефтчиларининг қаҳрамонлигини эсга олайлик.

Биринчи беш йилликни эсга олайлик: бокуликлар нефть қазиб олиш жиҳатидан беш йиллик планни икки ярим йилда бажардилар. Ниҳоят, шаҳрингизнинг Улуғ Ватан уруши йилларидаги жасоратини, Бокудан юборилган ёқилғи танкларимиз ва самолётларимизга фашизмга қарши ҳаёт-мамот жангига кириш имконини берганлигини ёдга олайлик. Хуллас, бокуликларнинг ишлари Советлар мамлакатининг таржимаи ҳолига кўпгина қизил сатрлар билан ёзилган.

Социализм шароитида Бокунинг ўзи ҳам таниб бўлмас даражада ўзгарди. Бир вақтлар Маяковский шаҳарда кўкатларнинг камлигидан хафа бўлиб, «чамаси ўн саккизта япроқдан бошқа кўкат йўқ», деб ёзган эди. Аҳвол шундай бўлганини энди ҳатто тасаввур қилиш ҳам қийин.

Илгариги қоронғи «қора шаҳар»дан асар ҳам қолмаган. Салкам 1,5 миллион аҳоли яшаб турган, кенг, баланд, бағри очиқ соҳибжамол Боку қад кўтариб турибди. Боғларидаги кўкаламзорларни, анвойи гулларни, замонавий корхоналарни, ёруғ, кўркам бинолардан иборат кварталларни ва яқиндагина барпо этилган метрони кўрган кўз қувонади.

Бокунинг меҳнат аҳли зўр ғайрат билан ишламоқда. Унинг саноати ишлаб чиқарган маҳсулотни мамлакатимиздаги барча иқтисодий районлар ва дунёнинг кўпгина давлатлари олиб турибди.

Хуллас, Боку — социализм қуёшидан баҳра олиб, тарихан қисқа давр ичида замонавий индустрия, ривожланган қишлоқ хўжалиги, илғор маданият ўлкасига айланган республиканинг муносиб пойтахтидир.

Мен 1970 йил кузида шу ерда, Бокуда сўзлаган нутқимда республика партия, совет ва хўжалик органларининг диққат-эътиборини саноат ишлаб чиқаришини ўстириш суръатлари орқада қолаётганлигига, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги камчиликларга ва ички резервлардан дуруст фойдаланилмаётганига қаратган эдим. Бугун эса шуни айта оламанки, сизлар танқиддан тўғри хулоса чиқариб олдингиз.

Ишларнинг аҳволи яхшиланганлиги яққол кўриниб турибди. Бу эса Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети, республика партия ташкилотлари собитқадамлик билан олиб борган ташкилотчилик, сиёсий, ғоявий-тарбиявий ишнинг натижасидир, бутун Озарбайжон халқининг меҳнатдаги жонбозлиги якунидир. Бу — вазият соғломлаштирилганининг, маънавий-руҳий иқлим яхшилангакининг натижасидир, бу эса хўжалик фаолияти якунларига ҳам дарҳол таъсир ўтказди.

Озарбайжон шаҳдам одим ташламоқда! Саноатингиз тўққизинчи беш йилликда ва ўнинчи беш йилликнинг икки йилида бундан аввалги 15 йил мобайнида ишлаб чиқарилган миқдорга деярли тенг маҳсулот берди. Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмини ўстириш суръатлари жиҳатидан эса, у ҳозирнинг ўзидаёқ ўнинчи беш йилликнинг уч йили учун кўзда тутилган даражага чиқиб олди. Бу — чакки эмас, ўртоқлар. Бу — партия XXV съездининг ва КПСС Марказий Комитети 1977 йил декабрь Пленумининг қарорларига амалий иш билан берилган жавобдир.

Қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ишларингиз ҳам кишини қувонтиради.

1971-1977 йилларда сизлар пахта етиштиришни йиллига ўрта ҳисобда саккизинчи беш йилликдагига нисбатан қарийб бир ярим баравар кўпайтирдингиз. Йиллик дон етиштириш даражаси аввалги 600-700 минг тоннадан кейинги вақтларда тахминан 1 миллион 130 минг тоннага етказилди. Узумчилик ва сабзавотчилик яхши ривожланмоқда. 1971-1977 йилларда сизлар давлатга шундан аввалги ўттиз йил мобайнида бўлганидан кўпроқ сабзавот сотдингиз.

Чорвачилик соҳасидаги ютуқлар бирмунча камроқ бўлса-да, ҳар ҳолда, унинг маҳсулдорлиги ҳам ошмоқда.

Сизлар КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини бажара бориб, қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришда янги муваффақиятларга эришасизлар, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсизлар.

Ўртоқлар, ғайрат билан қилинган меҳнат ва партия ишлаб чиққан социал сиёсатнинг изчиллик билан қўлланилиши қандай самаралар бераётганини ўз республикангизнинг ривожланиши мисолида яққол кўриб турибсизлар. Халқ фаровонлигининг ўсиши ҳам, уй-жой қурилишининг кўлами ҳам, маданият ва фаннинг беқиёс ривожи ҳам ана шундан дарак беради.

Озарбайжон меҳнаткашларининг муваффақиятларига муносиб баҳо берилмоқда. Сурункасига саккиз йилдан бери республика Қизил байроқ олишга мушарраф бўлди. Бу ҳол зиммага катта мажбурият юклайди, ўртоқлар. Сизлар бундан буён ҳам яхши анъаналарингизга содиқ бўлиб қоласизлар деб умид қиламиз.

Хуллас, сизларнинг мақтовга арзигулик ишларингиз бор. Аммо, ўйлайманки, биз камчиликлар тўғрисида ҳам, ҳал этилмаган вазифалар ҳақида ҳам гаплашиб олсак, байрамга путур етмайди. Коммунистик ишчанлик услубимиз ана шундай, бу услубга хилоф иш қилмаймиз.

Маҳсулотнинг сифатига эътиборингизни алоҳида қаратиб ўтмоқчиман. Афсуски, бу соҳадаги ҳамма ишларингиз ҳозирча кўнгилдагидек деб бўлмайди. Олий сифатли маҳсулот салмоғи Озарбайжонда атиги 8,2 процентни ташкил қилмоқда. Бу — умумиттифоқ кўрсаткичидан анча паст. Ҳолбуки, партиямиз билан бутун халқимизнинг куч-ғайратлари ҳозир айни сифатни оширишга қаратилган. КПСС Марказий Комитети умид қиладики, Озарбайжон партия ташкилоти, республиканинг барча меҳнаткашлари сифат учун курашни чинакамига ўзларининг диққат марказларига қўядилар.

Сизларда яхши тажриба бор, масалан, «Азерэлектросвет» ва рўзғор кондиционерлари заводларининг ишини олайлик. Аммо республикада ишлаб чиқарилган ҳар қандай маҳсулот билан фахрланиш мумкин бўладиган бўлиши керак.

Сизлар маиший хизмат соҳасида ҳам кўп иш қилишингиз керак. Ҳар бир киши ҳисобига маиший хизмат ҳажми жиҳатидан Озарбайжон мамлакатдаги охирги ўринлардан бирида турганлиги кишини ранжитади. Бу соҳада тартиб ўрнатиш учун зарур чораларни кўрасизлар, деб умид қиламан.

Ҳаёт ўртага қўяётган яна бир масала бор, у ҳам бўлса, меҳнат ресурсларидан фойдаланиш масаласидир. Кавказдаги бошқа республикаларда, шунингдек Ўрта Осиёда бўлгани каби Озарбайжонда ҳам меҳнатга яроқли аҳолининг анчагина қисми ҳамон ижтимоий ишлаб чиқаришга жалб этилмаган. Ишдаги бу аҳволни ўзгартириш учун бир қанча чоралар кўрилаётгани менга маълум. Аммо бу ишни яна ҳам кўпроқ ғайрат сарфлаб олиб бориш лозим.

Бунинг бирталай йўллари бор. Аввало, ишлаб чиқариш фондларидан самаралироқ фойдаланиш, республиканинг кўпгина корхоналарида асбоб-ускуналар иш билан ҳамон тўла-тўкис таъминланмаганлигига барҳам бериш зарур.

Олдинга қарай билиш керак. Нефть чиқаришни кўпайтиришнинг ўз табиий чегаралари бор. Ҳозирги Озарбайжон нефть вишкалари ўлкасигина эмас. Бу ерда машинасозлик, химия, электротехника, электроника, радиотехника саноати, рангли металлургия, бошқа тармоқлар ривожлантирилган. Республика ва бутун мамлакат миқёсидаги халқ хўжалиги манфаатларини ҳисобга олиб, саноатнинг структурасини бундан буён ҳам такомиллаштиришингиз лозим.

Мамлакатнинг бошқа районларига ёрдам беришни ҳам унутмаслик керак. Масалан, янги территориялар ва янги ресурсларни ўзлаштириш учун мамлакатимизнинг бепоён ерларига навқирон қўллар керак. Минглаб озарбайжонликлар Тюмень конларида, БАМда, бошқа жойларда меҳнат қилишаётганини биламан. Бу, айниқса, ёшлар учун яхши намунадир.

Ўртоқлар! Бутун мамлакатда совет кишилари зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, ўнинчи беш йиллик режаларини амалга оширмоқдалар. Қудратли социалистик индустриямиз иш самарадорлиги ва сифатини ошириб, янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқда. Бу йилги планни индустриямиз муваффақиятли бажаряпти, деб ҳозирнинг ўзидаёқ айтиш мумкин.

Мамлакат қишлоқ хўжалигида ҳам катта ишлар қилинмоқда. Марказий Комитетнинг июль Пленуми экономиканинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши билан бирон-бир тарзда боғлиқ бўлган ҳамма тармоқлари олдига бир неча йиллик истиқбол учун конкрет вазифалар қўйди. Бу вазифаларнинг бажарилиши қишлоқни сифат жиҳатидан янги поғонага кўтаради.

Пленум қарорлари қишлоқдаги меҳнат шижоатини жўш урдириб юборди. Дондаги «Гигант» совхозининг намунаси асосида мамлакатда Ватанга кўпроқ дон ва деҳқончилик ҳамда чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини берайлик, жорий планларни бажарибгина қолмай, умуман беш йилликни барча кўрсаткичлар бўйича ҳеч сўзсиз бажариш учун келажакка яхши замин яратиб қўйайлик, деган шиор остида бошланган ҳаракат кенг қулоч ёзди.

Ҳозир шуни аниқ айтиш мумкинки, бу йил мўл ҳосил етиштирилди. Кўпгина колхозлар, совхозлар, районлар ва бутун-бутун областлар ғалла ҳосилини йиғиштириб олдилар, давлатга дон сотиш соҳасидаги юксак мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар. Аммо ҳали келгусида бирталай ишлар ва юмушлар бор.

Ҳосил кўтаришнинг якунловчи босқичи бошланди. Бу босқич доимо энг мураккаб босқич бўлиши маълум. Мамлакатнинг шарқида ҳали талай майдонлардаги донли экинларни йиғиштириб олиш керак. Ҳамма жойда ем-хашак ғамлаб олинмоқда. Кечки экинлар — шоли, маккажўхори, кунгабоқар, қанд лавлаги, пахта, картошка ва шу кабилар пишиб етилди.

Вазият ҳосилни йиғиштириб олиш, ташиш ва қабул этишда банд бўлган, уни сақлаш ва қайта ишлаш учун жавобгар бўлган барча кишиларнинг куч-ғайратларини янада кўпроқ сафарбар этишни ва уларнинг баҳамжиҳатлик билан ишлашини талаб қилади. Энг муҳими — кучларни тўғри жойлаштиришни таъминлашдан, техника ва бошқа ресурслардан ўз ўрнида моҳирона фойдаланишдан, меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини кенг жорий этишдан иборат. Ҳар бир ўрим ва терим агрегати, автомобиль, трактор, ҳар бир тайёрлов пункти, қайта ишлаш корхонаси том маънода кечаю кундуз ва энг юксак самарадорлик билан ишлаши лозим.

Ҳозир чорвачиликда ҳар бир фермада хилма-хил озуқаларнинг етарли запасини ғамлаб олиш, чорва қишловига ўз вақтида ва яхши ҳозирлик кўриш айниқса муҳимдир.

Эртанги кунни ҳам ўйлаш керак: келгуси йил ҳосили учун керакли ишларнинг бутун комплексини ўз вақтида бажариш, кузги экинларни энг яхши муддатларда экиб олиш, кўкламда уруғ ташланадиган ерларни шудгор қилиб қўйиш, юқори сифатли уруғликлар ғамлаб олиш лозим.

(Давоми иккинчи бетда).

ОЗАРБАЙЖОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

21 сентябрь куни ўртоқ Л. И. Брежневнинг Озарбайжон Компартияси ва Озарбайжон ССР раҳбарлари билан учрашуви бўлиб ўтди. Л. И. Брежнев билан бирга К. У. Черненко, шунингдек КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети халқаро ахборот бўлими мудирининг биринчи ўринбосари В. М. Фалин ва КПСС Марказий Комитети ишлар мудирининг ўринбосари М. Е. Могилевец Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети биносига келдилар.

Леонид Ильич Брежневни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. А. Алиев, Озарбайжон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. А. Халилов, республика Министрлар Советининг Раиси А. И. Иброҳимов, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзолигига кандидатлар ва бошқалар кутиб олдилар.

Ўртоқ Г. А. Алиев Л. И. Брежневнинг Бокуга келганлигидан ғоят мамнун эканлигини билдирди. У Озарбайжон коммунистлари ва барча меҳнаткашларининг ишлари тўғрисида гапириб берди, ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажариш учун курашда республика эришган ютуқларни маълум қилди.

Л. И. Брежнев ўз нутқида саккиз йил муқаддам Озарбайжонга сўнгги марта келгандан буён умуман мамлакат ҳаётида ҳам, республика ҳаётида ҳам кўпгина муҳим воқеалар рўй берганлигини уқтириб ўтди. Озарбайжон ва унинг пойтахти меҳнаткашлари барча совет халқи билан биргаликда зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар, коммунистик қурилишда олға қараб катта қадам қўйдилар. Озарбайжон ССР экономикаси, фани ва маданиятини ривожлантириш якунлари ана шундан яққол далолат бериб турибди. Боку шаҳрининг Ленин ордени билан мукофотланганлиги ҳам ана шуни эътироф қилишдир.

Республика эришган муваффақиятлар Озарбайжон партия ташкилоти Марказий Комитетининг бюроси, республика раҳбарлари қандай лавозимда ва участкаларда ишлашларидан қатъи назар барча ходимларнинг сиёсий онглилигини ошириш ҳамда интизомини мустаҳкамлаш ва иш сифатини яхшилаш учун гражданлик масъулиятини ошириш соҳасида қунт ва бир мақсадни кўзлаб олиб борган иши билан чамбарчас боғлиқдир. Қилинган ишларга етарли баҳо бера туриб, деди Л. И. Брежнев, ҳали кўпгина проблемалар борлигини, катта резервлар мавжудлигини, бу резервлардан фойдаланиш Озарбайжон коммунистларининг вазифаси ва бурчи эканлигини таъкидлаб ўтиш зарур.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари шу муносабат билан хўжаликнинг самаралироқ юритилишини таъминлаш, ҳар бир тармоқ ва ҳар бир корхона планларни муддатида ва барча кўрсаткичлар бўйича, шу жумладан меҳнат унумдорлигини ошириш, молларнинг турлари ва сифати бўйича планни бажаришга эришиш вазифасини алоҳида кўрсатиб ўтди.

Шу беш йилликда давлат Озарбайжон халқ хўжалигини ривожлантириш учун бир йилда бир ярим миллиард сўмдан кўпроқ маблағ ажратмоқда. Бу эса тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан анча кўпдир. Бокудаги рўзғор кондиционерлари заводини қуриш ва ишга тушириш, нефтни қайта ишлаш соҳасидаги янги қувватларни, йирик сув омборларини, химия, енгил ва озиқ-овқат саноати бир қанча объектларини ишга тушириш тажрибаси қурилишда муайян ижобий силжишларга эришилганлигидан далолат беради, лекин бу соҳада ҳар ҳолда умуман ишнинг аҳволини янада яхшилаш керак. Л. И. Брежнев республика раҳбарларининг диққат-эътиборини асосий фондларни, шу жумладан уй-жойларни ва маданий-маиший объектларни ишга тушириш планларининг бажарилишини партия ташкилотларининг назорати остига олиш зарурлигига, тугалланмаган қурилишлар ҳажмини камайтиришга эришишга қаратди.

Сўнгра ўртоқ Брежнев КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қишлоқ хўжалигини экономиканинг юксак ривожланган секторига айлантиришнинг кенг программасини қабул қилганлиги муносабати билан ҳал қилиниши лозим бўлган улкан вазифалар ҳақида гапирди.

Л. И. Брежнев Озарбайжон қишлоқ хўжалигини ривожлантириш масаласига тўхталиб айтдики, эришилган ютуқлар билан бир қаторда бир қанча кўрсаткичлар юзасидан, айниқса чорвачиликда ўртача иттифоқ даражасидан ҳали ҳам орқада қолинмоқда. У меҳнаткашлар фаровонлиги ошиб бораётганлиги туфайли озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган талаб доимо кўпайиб бораётганлигини ҳам назарда тутиб, ана шу проблема билан кўпроқ шуғулланишни республика ходимларига тавсия этди.

Л. И. Брежнев табиатни муҳофаза қилиш, Каспий денгизи ҳавзасини тоза сақлаш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш зарурлигини таъкидлаб ўтди. Бу масала юзасидан, деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, кўпгина яхши қарорлар қабул қилинди, лекин бу қарорларнинг ҳаммаси ҳам сиз билан биз учун ва келгуси авлодлар учун зарур бўлганидек бажарилаётгани йўқ.

Пировардида, Л. И. Брежнев партия қурилишининг баъзи масалаларига тўхталиб ўтди. У ҳисобот-сайлов кампаниясининг аҳамиятини кўрсатиб, ана шу кампания давомида мамлакат коммунистларидан 16,5 миллион киши ўз коллектив ишининг натижаларини муҳокама қилади. Бундай муҳокама ҳар бир ташкилотда ишчанлик билан ўтиши, партия XXV съезди қарорларини бажариш учун курашда коммунистлар активлигини янада оширишга хизмат қилиши муҳимдир.

Л. И. Брежневнинг нутқи ҳозир бўлган кишилар томонидан зўр эътибор билан тингланди ва қизғин маъқуллаб кутиб олинди. (ТАСС).

5.700.000 ТОННА „ОҚ ОЛТИН" УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 22 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида).

Бухоро	2,73	30,65	2,43	11,72
Фарғона	2,54	26,96	1,75	7,63
Сурхондарё	2,23	20,83	2,40	11,23
Наманган	3,00	20,78	2,31	6,06
Андижон	2,50	19,22	2,10	5,43
Қашқадарё	2,18	17,82	1,96	8,11
Тошкент	0,55	2,94	0,19	0,19
Самарқанд	0,46	2,35	0,03	0,05
Жиззах	0,22	0,95	0,13	0,13
Сирдарё	0,15	0,86	0,10	0,24
Хоразм	0,53	0,86	—	0,01
ҚҚАССР	0,25	0,77	—	—
Республика бўйича:	1,59	13,57	1,13	4,23

Шу жумладан ингичка толали пахта

Бухоро	1,73	21,50
Наманган	1,58	21,39
Сурхондарё	1,02	11,76
Қашқадарё	0,87	6,23
Республика бўйича:	1,05	11,38

БОКУ БАЙРОҒИДА ЮКСАК МУКОФОТ

(Боши биринчи бетда)

Ана шуларнинг ҳаммаси қишлоқ хўжалиги соҳасида Марказий Комитетнинг июль Пленуми белгилаб берган катта программани муваффақиятли амалга ошириш учун яхши замин яратади.

Хуллас, ўртоқлар, мамлакатимиз актив, жўшқин ҳаёт кечирмоқда. Ишлар кўп, эҳтимолки, келгусида бундан ҳам кўпроқ бўлади. Муваффақиятларимиз катта, аммо вазифалар ҳам оз эмас. Умумий иш тўғрисида актив ғамхўрлик қилиш, ўзига ва бошқаларга юксак талабчанлик ҳамиша бутун ишимиздаги муваффақиятнинг энг муҳим гаровларидан бири бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади.

Совет кишилари олға боришимизга ҳалақит берадиган иллатларга, халқни ва давлатни алдашнинг ҳамма турларига муросасиздирлар. Улар бундай фактларга ўткир назар билан қарайдилар. Бу жуда яхши. Меҳнаткашларнинг танқидий сигналларига жуда жиддий эътибор бериш зарур.

Партия билан халқ манфаатлари учун камчиликларни хаспўшлашга, одилона танқидни бўғишга, танқид билан чиққан кишиларни таъқиб қилишга уринишдан ҳам каттароқ зарар йўқ.

Афсуски, бундай ҳоллар ҳали ҳам учраб турибди. Министрликлар ва идораларнинг, республикалар ва областлар раҳбар органларининг ходимлари ҳам танқидга, шу жумладан матбуотдаги танқидга тузукроқ жавоб беришни ҳамиша ҳам лозим даражада зарур, деб ҳисобламаяптилар. Ҳатто танқид билан чиққан кишиларга тазйиқ ўтказиш фактлари ҳам бор.

Шундай ҳоллар ҳам бўлдики, «Фитиль» сатирик киножурналининг мамлакат бирон-бир районига тааллуқли сонлари ўша жойдаги раҳбарларнинг кўрсатмаси билан шу районларда намойиш этилмади. Бундай кўрсатмалар беришга ким ҳуқуқ берган?

Ўртоқлар, танқидни бўғиш коммунистик ахлоқ ва СССРнинг Асосий Қонуни нормаларини бузишдир. Бу жазосиз қолмаслиги лозим бўлган иллатдир. Биз халқ ташаббусини юксак қадрлаймиз ва кучимизнинг ана шу манбаига ҳеч кимнинг путур етказишига йўл қўймаймиз!

Сизларнинг республикангизда — Озарбайжонда аҳвол айниқса кўнгилсиз, деб ҳисоблаётганим учун бу ҳақда гапираётганим йўқ. Республика партия ташкилоти бу соҳада кўп иш қилди. Бироқ бу проблема умуман мамлакат учун аҳамиятлидир. Пировард натижада, бу — ижтимоий ривожланишимиз учун, коммунистик қурилишнинг олдимизда турган катта вазифаларини ҳал этиш учун энг қулай шарт-шароит яратиш масаласидир.

Энди баъзи бир халқаро масалаларга тўхталиб ўтишга рухсат бергайсизлар.

Ўзларингизга маълумки, яқинда мамлакатимизда социалистик давлатлар — Болгария, Венгрия, ГДР, Монголия, Польша, Румыния, Чехословакия қардош партияларининг раҳбарлари билан Қримдаги ёзги учрашувлар бўлиб ўтди.

Шу мамлакатлардан ҳар бири билан ҳар томонлама ва жуда хилма-хил алоқалар боғлаганмиз, бу алоқалар йил сайин ривожланмоқда. Қардош мамлакатларнинг ҳамкорлиги олдида янги катта истиқболлар очилмоқда. Ҳаёт янгидан-янги масалаларни ўртага қўймоқдаки, уларни кўриб чиқиш ва ҳал этиш лозим. Биз буни жуда муҳим партиявий иш, деб биламиз, чунки гап муштарак коммунистик идеаллар учун курашдаги энг қалин дўстларимиз, иттифоқчиларимиз ва сафдошларимиз билан муносабатлар тўғрисида боряпти.

Биз икки томонлама учрашувлар тарзида позицияларни мувофиқлаштириб олиш формасини юксак қадрлаймиз. Бундай учрашувлар Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ўзларининг Сиёсий маслаҳат комитети мажлисларида биргаликда белгилаб оладиган умумий йўлни режалашга ёрдам беради.

Суҳбатларимизда халқаро вазиятнинг энг муҳим проблемаларига катта эътибор берилди.

Халқаро вазият эса ҳозир мураккаб эканлиги ўзларингизга маълум. Телба империалист доиралар кучларнинг дунёда вужудга келган нисбатини сергаклик билан баҳолашни истамаётганлиги, социализм мамлакатларидан ҳарбий устунликка эришиш ва уларга ўз айтганларини қилдириш йўлидаги мутлақо нореал ва тинчлик учун хатарли ниятлари вазиятнинг кескинлашувига сабаб бўлмоқда.

НАТО кенгашининг Вашингтон сессияси қуролланиш пойгасини бир неча ўн йилга мўлжаллаб янада кучайтириш йўлини эълон қилди. Бу эса Совет Иттифоқи ва Варшава Шартномаси томонидан Ғарбга «уруш хавфи бор» деган сохта миш-миш хусусида шовқин-сурон кўтариш ташкилотчиларининг ҳақиқий мақсадларини батамом фош қилади. Бу сохта миш-мишлар НАТОнинг узунроқ ва ўткирроқ қилични қўлга киритиб олиш, «зўравонлик позицияси» сиёсатига қайтишга уриниш йўлидаги интилишини оқлаш учун керак бўлиб қолди. Стратегик ҳужум қуролларини чеклаш юзасидан АҚШ билан ўзаро мақбул битимни узил-кесил ишлаб чиқишга шу пайтгача ҳам муваффақ бўлинмаганлигининг сабаби ҳам шунда эмасмикин? Ҳолбуки, томонларнинг бу масалада музокараларда баён этган позицияси ўртасидаги тафовут унчалик ҳам катта эмас. Холис ният ва давлат донишмандлиги бўлган тақдирда бу тафовутни бемалол бартараф этса бўлади. Бироқ, чамаси, бу масаланинг ҳал этилиши Қўшма Штатларда мустаҳкам тинчлик ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни эмас, балки «совуқ уруш»нинг янги жазавасини хоҳлаётган кишиларга ёқмаяпти.

Совет судларининг совет тузумига душман бўлган айрим шахсларнинг, шу жумладан, Ғарбдаги махсус муассасаларга сотилган агентларнинг ғайри-қонуний фаолияти хусусида кўрган чоралари теварагида кўтарилган шовқин-суронли пропаганда кампанияси ҳам аслида худди шу мақсадларга хизмат қилади.

Бу кампания бизнинг ички ишларимизга аралашиш йўлидаги ошкора уринишдир ва бинобарин Хельсинкида қабул этилган Якунловчи актнинг ҳарфи ва руҳини жуда қўпол бузишдир. АҚШ бошқа социалистик мамлакатларга нисбатан ҳам ана шундай иш тутмоқда.

Кескинликни юмшатиш душманлари ана шу жараёнга қарши ҳужум жабҳасини кенгайтиришга ўринмоқдалар. АҚШдагилар савдо-сотиқ алоқаларини ривожлантиришга сунъий, риёкорона важлар билан тўсқинлик қила бошладилар. Иш илгари тузилган битимларни бекор қилишгача, имзоланган шартномаларни ўзгартиришгача бориб етди. Фан-техника ва бошқа соҳалардаги алоқаларни намойишкорона тўхтатиб қўйишга ҳам киришилди. Вашингтон ўз иттифоқчиларига андишасизларча тазйиқ ўтказиб, уларнинг ҳам шундай иш тутишларини талаб қила бошлади, аммо бунда у ўз ниятига унчалик эриша олгани йўқ.

АҚШдаги баъзи бир нуфузли доиралар вазиятни янада кўпроқ кескинлаштиришга интилиб, Совет Иттифоқини ҳам онгли равишда шундай қилишга ундамоқчига ўхшайдилар. Бу — жиддий иш, ўртоқлар. Биз Совет давлатининг ҳуқуқлари ва манфаатларига кўз олайтиришга кескин қарши турамиз, иғвогарликларга учмаймиз.

Капиталистик дунё мамлакатларига ва шу жумладан, албатта, Америка Қўшма Штатларига нисбатан ҳам бизнинг ўтказаётган сиёсатимиз тинчлик, тинч-тотув яшаш, тинч ҳамкорлик сиёсати бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Айни шунинг учун ҳам биз давлатларнинг ички ишларига ташқаридан бўладиган аралашувни, уларнинг суверен ҳуқуқларини бузиш практикасини қатъиян рад этамиз.

Биз қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун ҳамма ишни қилишни ўз ташқи сиёсатимизнинг туб вазифаси деб биламиз. Бинобарин, биз ядро қуролига эга бўлган ва эга бўлмаган катта ва кичик барча давлатлар пухта хавфсизлик ҳуқуқига эгадирлар, деб ҳисоблаймиз.

Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар бутун инсоният учун муҳим бўлган ана шу вазифаларни ҳал этишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшаверишларига ҳеч ким шубҳаланмаса ҳам бўлади.

Модомики, биз мустаҳкам тинчлик ва халқаро стабилликни хоҳлар эканмиз, Яқин Шарқдаги аҳволни одилона тинч бартараф қилиш ҳал этилиши лозим бўлган энг муҳим вазифалар жумласига киради, албатта. У ердаги вазият шу районнинг ўзидаги мамлакатлар учун ҳам, умуман халқаро вазият учун ҳам мураккаб ва потенциал тарзда хатарлигича қолмоқда.

Исроил ва унга ҳомийлик қилаётган кучлар араб халқларининг ҳаққоний ҳуқуқлари ва манфаатлари билан ҳисоблашишдан ўжарлик билан бош тортаётганликлари, Исроилнинг арабларга ўз хоҳишини қурол ёки дипломатия йўли билан, ҳар қандай ҳолда ҳам зўравонлик билан қабул қилдиришга интилаётганлиги бунга сабаб бўлмоқда.

Бу мақсадга эришиш учун кейинги вақтларда арабларнинг манфаатларини сотишга тайёр бўлган кишилар билан пинҳона сепарат битимлар тузиш методига алоҳида умид боғланмоқда. Бундаги мўлжал мутлақо равшан. У ҳам бўлса араблар ўртасига раҳна солишдан, уларни бир-бирига қарама-қарши қилиб қўйишдан ва араб мамлакатларига можарони бартараф этишнинг агрессорга маъқул шартларини алоҳида-алоҳида қабул қилдиришдан иборат.

Бироқ, Яқин Шарқ проблемасини ҳақиқатан ҳам ҳал этишнинг туб шартларини писанд қилмаслик, проблемани бартараф этишнинг у ёки бу қонуний қатнашчиларини чиқариб ташлаш ёки четлаб ўтиш, уларнинг манфаатларини қурбон қилиш, уларга ўз шартларини мажбуран қабул эттириш йўлидаги ҳар қандай уринишлар можарони хаёлий бартараф этишдан бошқа ҳеч қандай натижа бера олмайди. Бир томоннинг таслим бўлишини ниқоблайдиган ва бошқа томоннинг агрессияси — Исроил агрессияси натижаларини мустаҳкамлайдиган сепарат тил бириктириш қандай «доиралар» ичига олинмасин, бундай тил бириктирув Яқин Шарқдаги вазиятни тағин ҳам хатарлироқ қилиб қўйиши мумкин, холос.

Яқинда Кэмп-Дэвидда ўтказилган Америка — Исроил — Миср музокараларининг тажрибаси худди шундан дарак беради. Исроил билан Миср ўртасида Вашингтоннинг актив иштирокида ишлаб чиқилган ва арабларга қарши қаратилган янги тил бириктирув содир бўлгани яққол кўриниб турибди.

Ҳозир Яқин Шарқ можаросининг бошқа қатнашчиларидан пинҳона ва уларнинг манфаатларига зид равишда ишлаб чиқилган ана шу тил бириктирув шартларига бўйсунишга мажбур қилишга уринмоқдалар. Сирасини айтганда бу жўн вазифа эмас. Араблар Кэмп-Дэвиддаги сепарат тил бириктирувни кескин қоралаётганликлари, ғазаб билан ундан юз ўгираётганликлари ҳозирнинг ўзидаёқ кўриниб турибди. Бу туйғуларни тушуниш қийин эмас.

Яқин Шарқ можаросини ҳақиқатан ҳам ҳал этиш учун фақат битта йўл борлигини кўп йиллик тажриба очиқ-равшан исботлайди. Бу йўл — 1967 йилда Исроил оккупация қилиб олган ҳамма араб ерларини батамом озод этиш, фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини, шу жумладан ўз мустақил давлатини барпо этиш ҳуқуқини тўла-тўкис ва очиқ-ойдин ҳурмат қилиш, регионидаги барча мамлакатларнинг, шу жумладан равшанки, Исроилнинг ҳам пухта гарантияланган хавфсизлигини таъминлашдир. Масаланинг ана шундай ҳар томонлама ҳал этилишига барча манфаатдор томонларнинг, шу жумладан Фаластин Озодлик ташкилотининг иштироки билангина эришиш мумкин. Бунга нақадар тез эришилса, Яқин Шарқдаги кескинлик манбаи шу қадар тез тугатилади.

Озарбайжонда туриб, Совет Иттифоқига анъанавий дўст бўлган ва сизларга яқин жойлашган мамлакат — Афғонистонда яқинда рўй берган принципиал аҳамиятга молик яна бир халқаро воқеа тўғрисида бир неча сўз айтишим табиий. У ерда, ўзларингизга маълумки, халқ революцияси содир бўлди, ярим феодал режим ағдариб ташланди ва Афғонистон Демократик Республика, деб эълон қилинди.

Ҳақиқатда халқларнинг ўз тақдирларини ўзлари белгилаш, социал тараққиёт ҳуқуқини мутлақо тан олмайдиган империалистлар «Москванинг қўли» деган сийқа афсонани дарҳол ишга сола бошладилар. Бу уйдирмалар СССРнинг сиёсатига туҳматдир ва айни вақтда биз билан астойдил мустаҳкам дўстлик ва ўзаро ҳурмат алоқалари боғлаб келаётган эрксевар афғон халқига қилинган ҳақоратдан бошқа нарса эмас.

Биз мустақил, тинчликсевар, блокларга қўшилмаган давлат — Афғонистон Демократик Республикасини табриклаймиз ва у Осиёнинг шу районида тинчлик ҳамда барқарорликнинг салмоқли омили бўлиб қолишига ишонамиз. Биз янги Афғонистоннинг мамлакатимиз билан дўстона муносабатларини ривожлантириш ва чуқурлаштириш хусусида изҳор этган ниятига қўшиламиз.

Ҳозирнинг ўзида муносабатларимиз жадал ривожланмоқда ва ғоят мазмундордир. Бу муносабатлар келгусида иккала мамлакатнинг Осиёда тинчлик ишининг манфаатлари йўлида ва бошқа давлатларнинг манфаатларига мутлақо зарар етказмай муваффақиятли ривожлана беришига ишонамиз. Биз яхши қўшни билан анъанавий дўстликни янада мустаҳкамлаш учун ҳамма ишни қиламиз.

Сизлар учун тантанали бўлган кунда ана шуларни айтиб ўтмоқчи эдим. Ўртоқлар. Энди СССР Олий Совети Президиумининг Фармонини ўқиб эшиттиришга ижозат бергайсизлар.

(Ўртоқ Л. И. Брежнев СССР Олий Совети Президиумининг Боку шаҳрини Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб эшиттиради ва узоқ давом этган қарсаклар остида Ватаннинг олий мукофотини шаҳар байроғига тақиб қўяди. У Озарбайжон ва Боку раҳбарларини, меҳнаткашларнинг намояндаларини самимий табриклайди).

Азиз ўртоқлар, сизларни бу мукофот билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати номидан ва шахсан ўз номимдан яна бир бор табриклайман. Боку байроғидаги севикли Ленин образи шаҳрингиз ва бутун республикангиз меҳнаткашларини коммунизм қуриш йўлларида янгидан-янги жасоратлар ва зафарларга руҳлантириб турсин!

Яшасин улуғ Советлар мамлакатидаги барча халқлар ва миллатларнинг қардошларча, қудратли ва бузилмас иттифоқи!

(Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи зўр эътибор билан тингланди ва давомли қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди).

Л. И. Брежнев шаҳар ҳаётидаги ана шу қувончли воқеадан ёдгорлик сифатида Боку аҳолисига эсдалик совғаси — «Ватан қалби» картинасини туҳфа қилиб топширди. Истеъдодли совет рассоми Борис Шчербаковнинг ана шу асарида мамлакатимиз халқларининг бузилмас қардошларча дўстлиги ва Ватанга муҳаббати, Коммунистик партия ғояларига, улуғ Ленин васиятларига чексиз садоқати ёрқин акс эттирилган.

Залда яна овация бошланиб кетади. Болалар Леонид Ильичга гулдасталар топширадилар.

* * *

Боку шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **А. Г. Керимов** минбарга чиқади.

Боку шаҳрининг меҳнаткашлари ҳозир бошдан кечираётган шодиёна, унутилмас кунлар хотирамизда абадий сақланиб қолади, деди у. Биз азиз меҳмонимиз ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг самимий, илҳомбахш нутқини социалистик Ватанимиз учун фахрланиб зўр эътибор билан тингладик. Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев ҳозиргина Боку шаҳри меҳнаткашларининг намояндаларига Ленин ордени топширди.

Биз мана шу қувончли кунда, деди у, Ватаннинг юксак мукофотини қабул қилиб олар эканмиз, бокуликларнинг кўпгина авлодлари қилган хизматларга сидқидилдан ҳурмат ва миннатдорчилик билан муносиб баҳо берамиз. Бизнинг барча муваффақиятларимиз Коммунистик партиянинг ленинча ички ва ташқи сиёсати донолигининг яққол далилидир, бу сиёсатни Озарбайжон меҳнаткашлари якдиллик билан тўла-тўкис маъқулламоқдалар.

Барча совет кишилари каби Боку меҳнаткашлари ҳам беш йилликнинг уч йилида зўр ғайрат-шижоат ва илҳом билан ишламоқдалар. Боку саноати маҳсулот реализация қилиш саккиз ойлик топшириғини муддатидан илгари бажарди. Бокуликлар ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш суръатларини муттасил юксак даражада сақлаб келмоқдалар. Ҳозир ўсиш суръатлари 8,4 процентга етди.

Бокунинг Ленин ордени билан мукофотланганлигидан руҳланган шаҳар корхоналарининг меҳнаткашлари, деб давом қилди нотиқ, 1978 йилги топшириқларни дастлабки социалистик мажбуриятларда кўзда тутилганига нисбатан икки кун илгари бажаришга аҳд қилдилар.

Бокуликлар Озарбайжон пойтахтини коммунистик меҳнат ва турмуш шаҳрига, намунали тартиб ўрнатилган шаҳарга айлантириш вазифасини ўз олдиларига қўйишган. Сабот билан қилинаётган кўп қиррали бу иш эндиликда мисли кўрилмаган янги кўлам касб этмоқда.

Коммунистик партия ишига чексиз содиқ бўлган, унинг ленинчи Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашган Боку коммунистлари, барча меҳнаткашлари ҳаммамиз учун тантанали, саодатли бўлган бугунги кунда Сизни, азиз Леонид Ильич, ишонтириб айтадиларки, улар ўзларининг революцион, интернационал, жанговар ва меҳнат анъаналарини бундан буён ҳам мустаҳкамлаб, ривожлантираверадилар, партиянинг халқ фаровонлиги тўғрисидаги доимий ғамхўрлигига КПСС XXV съезди ишлаб чиққан улуғвор программани амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритиш билан жавоб қайтарадилар.

«Нефтьяные камни» денгиз пармалаш ишлари бошқармасининг пармаловчи мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **И. С. Гусейнов** сўзга чиқади.

Бугун Совет Озарбайжони диёрида катта ва қувончли байрам. Республикамиз пойтахтига Ватаннинг юксак мукофоти — Ленин ордени топширилди. Юксак мукофот учун Марказий Комитетга, Марказий Комитет Сиёсий бюросига, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизга ишчилардан раҳмат.

Мен бошлиқ бригада ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муваффақиятли бажарганлиги муносабати билан Л. И. Брежнев йўллаган табрикномага жавобан беш йилликнинг иккинчи йили программасини белгиланган муддатидан беш ой илгари бажарди, деди у. Сўнгра ўзи бошлиқ бригада беш йилликни уч йилда бажаришга аҳд қилганини айтди.

1920 йилдан буён КПСС аъзоси **Б. А. Рзаев** Коммунистик партия ветеранлари номидан нутқ сўзлади.

Биз, кекса большевикларга, деди у, Совет ҳокимиятининг машаққатли йилларида курашишга тўғри келди. Ўшанда янги жамиятнинг пойдевори қўйилаётган эди, зотан биз мамлакатимиз ҳозирги кунда эришган жуда катта муваффақиятларни ўз кўзимиз билан кўриб турибмиз. Коммунистик партия билан Совет давлатига Леонид Ильич Брежнев раҳбарлик қилаётганлиги бизни қувонтиради.

Юрагимиз уриб турар экан, биз билимимизни, революцион тажрибамизни ёшларга саҳийлик билан ўргатаверамиз, уларни коммунизмнинг муносиб қурувчилари қилиб тарбиялайверамиз, деб ишонтирди ветеран. Боку пролетариатининг шонли анъаналарига содиқ бўлган республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари Ленин ғояларига чексиз содиқ эканликларини меҳнатдаги янги-янги зафарлар билан ифода этадилар, пролетар интернационализми байроғини ҳамиша баланд кўтариб борадилар.

Тантанали йиғилиш қатнашчиларини ёш ленинчилар табриклайдилар.

Шундан кейин сўзга чиққан республика Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари **И. А. Қасумов** қуйидагиларни айтди:

Шодлик ҳеч қачон алоҳида ажралган бир ҳиссиёт бўлган эмас, у инсон қалбидаги бошқа ҳаракатлар билан узвий алоқада бўлади, зотан шу нарса мутлақо табиийки, ҳар биримизда қувонч билан бирга ҳис-туйғуларнинг мураккаб йиғиндиси яшамоқдаки, булардан энг асосийси — қудратли Ленин партиясига изҳор этилган миннатдорчиликдир.

Биз Леонид Ильич сўзлаган ғоят вазмин, доно ва заковатли нутқнинг — унинг ижодкор ва бунёдкор, Ленин ишининг, Октябрь ишининг, ҳақиқат, адолат, тинчлик тўғрисида орзу қилган довюрак 26 Боку комиссари ишининг давомчилари бўлмиш совет кишиларининг баайни қалбидан айтилган сўзларининг мағзини чақиб, унинг ҳар бир фикрини эслаб қолдик.

Империалистик тил бириктиришлар ва фитналарнинг лойқа тўлқинлари орқали, ҳар хил соткинликлар, дўқ-пўписалар ва хоинликлар шамоли увиллаб турган бир шароитда тинчлик кемасини даврнинг нотинч денгизида бошқариб бориш нақадар оғир эканлигини биз янги куч билан ҳис этдик, лекин бу кеманинг рулини Кичик ернинг дўзахдек олов-оташида чиниққан, мамлакатни тиклашдек муқаддас ишда тобланган бақувват, саҳий, ишончли қўллар, Леонид Ильич Брежневнинг қўллари бошқариб бормоқда.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Г. А. Алиевга** сўз берилади.

Озарбайжон меҳнаткашларининг ҳаётида тарихий воқеа содир бўлди, деди у, бугундан бошлаб Боку шаҳри байроғида Ленин ордени порлаб туради. Улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежнев республикамиз пойтахтига Ватаннинг юксак мукофотини топширганлигидан беҳад фахрланамиз.

Ана шу тантанали кунда Боку ва бокуликларнинг ютуқларига берилган юксак баҳо учун партия Марказий Комитетига, Марказий Комитет Сиёсий бюросига, СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизга, республика меҳнаткашлари номидан астойдил ташаккур изҳор қиламиз.

Нутқингизда баён этилган қоида ва хулосалар Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари билан кеча учрашув вақтида берган йўл-йўриқларингиз ва билдирган фикр-мулоҳазаларингиз бугунги кундаги ва олис истиқболдаги ҳаракатларимизнинг жанговар программасидир.

Леонид Ильич, Сизнинг Бокуга келганингизга эндигина уч кун бўлди, лекин шу қисқа муддат ичида ҳам жуда катта ишларни бажардингиз. Корхоналарга боришингиз, шаҳар бўйлаб сайр қилишингиз, Сизнинг Бокудаги рўзғор кондиционерлари заводи, янги Боку нефтни қайта ишлаш заводи ишчилари ҳамда мутахассислари билан, партия ветеранлари ва Улуғ Ватан урушининг ветеранлари билан, партия ва совет активлари билан сидқидилдан қизиқиб ўтказган суҳбатларингиз ҳар биримиз учун ленинча раҳбарлик услубини, партия раҳбарининг халқ билан қандай ижодий муносабатда бўлиши кераклигини кўрсатувчи мактаб бўлиб қолди. Юз минглаб бокуликлар Сизни самимий шод-ҳуррамлик билан табриклаганлиги — Сизга, замонамизнинг атоқли сиёсий арбоби, партиямизнинг синалган раҳбари ва қудратли Совет давлатининг бошлиғига бўлган умумхалқ меҳр-муҳаббати ва иззат-ҳурматини кўрсатувчи яққол далилдир.

Бугун бизларнинг ҳар биримиз бокуликларнинг революцион кураши ва меҳнат ғалабалари тарихининг саҳифаларини баайни варақлаётгандекмиз, бокуликларнинг ишлари, Сиз образли қилиб айтганингиздек, «Советлар мамлакатининг таржимаи ҳолига кўпгина қизил сатрлар бўлиб ёзилган». Биз кўп миллатли Боку пролетариатининг жасоратларига қойил қолмоқдамиз, халқ ҳокимиятининг ғалабаси йўлидаги курашда ўз ҳаётини қурбон қилган, Улуғ Ватан урушининг фронтларида ҳалок бўлган кишиларнинг хотираси олдида бош эгамиз.

Боку азалдан нефть шаҳри сифатида шуҳрат қозонган. Лекин кейинги йилларда бу ерда фан-техника тараққиётини таъминловчи саноатнинг бошқа тармоқлари ҳам гуркираб ривожланди. Амалда икки йил ичида бўм-бўш ётган жойда электр техника саноатининг гигант корхонаси — Боку рўзғор кондиционерлари заводи қад кўтарди. Бу завод, Леонид Ильич, Сизнинг ташаббусингиз билан барпо этилган. Бокуликлар Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида пешқадамлик қилмоқдалар. Уларнинг ўнинчи беш йилликдаги муваффақиятлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи билан икки марта тақдирланди.

Леонид Ильич, Сизнинг Боку шаҳрига, бокуликлар, Озарбайжоннинг барча меҳнаткашлари эришган меҳнат зафарларига берган юксак баҳонгиз чексиз қувонтиради ва руҳлантиради. Лекин бутун мамлакатимиз, кўп миллатли барча совет халқи КПСС XXIII, XXIV ва XXV съездларининг қарорларини изчиллик билан амалга ошириши натижасида қўлга киритилган жуда катта муваффақиятлар ҳар биримизда алоҳида фахрланиш ҳиссини туғдирмоқда. Саккизинчи, тўққизинчи ва ўнинчи беш йилликлар экономикани ривожлантиришнинг барқарор юксак суръатлари билан, халқ фаровонлигини муттасил ошириш билан нишонланди. Мамлакатда ленинча раҳбарлик ва чинакам социалистик демократия принципларига асосланган амалий, ижодий вазият ҳукм сурмоқда. СССР янги Конституцияси, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг конституциялари қабул қилинганлиги ривожланган социалистик жамиятимиз ҳаётида жуда катта воқеа бўлди. Совет тинчлик программасининг таъсири остида планетанинг сиёсий харитасида туб ўзгаришлар содир бўлди. Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг принципиал позициялари турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг ўзаро муносабатларида белгиловчи омил бўлиб қолди. Бу позициялар шу мамлакатлар раҳбарларининг яқинда Қримда ўтказилган анъанавий учрашувларида яна бир бор тасдиқланди. Сизнинг бугунги айтган гапларингиз, қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун ҳамма ишни бажо келтиришга қилган оташин даъватингиз КПССнинг тинчликсевар ташқи сиёсий йўли ўзгармас йўл эканлигидан яна бир бор далолат беради.

Биз кейинги пайтларда босиб ўтилган йўлга назар ташлар эканмиз, эндиликда, орадан 14 йил ўтгандан кейин КПСС Марказий Комитети 1964 йил октябрь Пленумининг ҳақиқатан ҳам тарихий аҳамиятини, шу пленум ишлаб чиққан сиёсий йўлнинг ленинча башорати ва ҳаётий кучини айниқса салмоқли ва яққол тасаввур қиламиз. Биз шуни ҳам яхши биламизки, эришилган муваффақиятлар — партия Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси олиб борган жўшқин, собитқадам ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежневнинг ҳормас-толмас назарий ва амалий фаолияти натижасидир.

Мана шу тантанали дақиқаларда, деб давом қилди Г. А. Алиев, биз фикран 1970 йилнинг октябрь кунларини эсга оламиз. Ўшанда Сиз Леонид Ильич, Озарбайжон ССРнинг ярим асрлик юбилейи байрамида Бокуда бўлган эдингиз. Республика учун тарихий нутқингизда Сиз Озарбайжоннинг Совет ҳокимияти йиллари мобайнида эришган ютуқларига юксак баҳо бериб, шу билан бирга экономикани ривожлантиришдаги жиддий камчиликларни, саноат ишлаб чиқариши ва қишлоқ хўжалигини ўстириш суръатлари сустлигини кўрсатиб ўтган эдингиз. Бугун эса, биз ўшандан буён ўтган йиллар ичида республикада амалга оширилган ишлар сизнинг юксак баҳонгизга сазовор бўлганлигидан айниқса завқланмоқдамиз.

Сиз, Леонид Ильич, ҳаракатларимиз программасини белгилаб бера туриб, 1970 йилда шуни таъкидлаган эдингизки, «республика олдида турган катта вазифаларни ҳал этиш давлат интизоми ва кадрларнинг топширилган иш учун бўлган масъулияти даражасини оширишни талаб қилади, кадрларга баҳо бериш ва уларни танлашда юксак партиявий принципиалликни талаб қилади». Партия ташкилоти ана шу кўрсатмаларга амал қилиб, давлат интизомини ҳар томонлама мустаҳкамлади, ҳар бир раҳбарнинг талабчанлиги ва топширилган иш участкаси учун масъулиятини оширди, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ленинча принципларининг бузилиш ҳолларини қатъий бартараф эта борди. Танқид ва ўз-ўзини танқидни кенг авж олдиришга, кадрларни ва барча меҳнаткашларни камчиликларга нисбатан муросасизлик руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор берилди. Салбий ҳодисаларга, коммунистик ахлоққа зид кўринишларга қарши муросасиз кураш республикада актив қўллаб-қувватланди. Муҳтарам Леонид Ильич, бизнинг бу соҳадаги ишимизга ижобий баҳо берганлигингиз учун Сиздан миннатдормиз.

Республикамизнинг барча ютуқлари, деди сўнгра Г. А. Алиев, КПСС Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюроси, Совет ҳукумати бераётган доимий эътибор ва амалий ёрдам билан чамбарчас боғлиқдир. Бинобарин, бугун Озарбайжон халқи оталарча меҳрибонлик учун Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизга яна бир карра ўзининг астойдил миннатдорчилигини изҳор қилади.

Биз холисона ёрдам, дўстлик ва ҳамкорлик учун мамлакатимизнинг улуғ рус халқи бошчилигидаги барча қардош халқларига ўзимизнинг сидқидилдан миннатдорчилигимизни билдирамиз. Совет халқларининг қардошлик оиласини жипслаштиришда, кўп миллатли Совет давлатининг ажойиб муваффақиятларида рус халқининг роли ғоят каттадир. Ўз тақдирини, ўзининг келажагини 160 йилдан кўпроқ муқаддам Россия билан боғлаган Озарбайжон халқи иқтисодий ва маданий тараққиёт йўлига қадам қўйди. Улуғ рус халқи билан дўстлик самодержавиега қарши синфий жанглар гирдобида тобланган, Улуғ Ватан уруши фронтларида тўкилган қон билан мустаҳкамланган, социализм ва коммунизм қурилиши билан тош-метиндек маҳкамланган. Бизнинг мангу бахт-саодатимиз рус халқи билан Советлар мамлакатининг барча халқлари билан бузилмас бирликдадир. Биз жонажон партиямизни ишонтириб айтамизки, Озарбайжон меҳнаткашлари халқларнинг ленинча дўстлигини ҳамиша кўз қорачиғидай асраб, мустаҳкамлайверадилар, социалистик давлатни янада равнақ топдириш учун ҳамма ишларни бажо келтирадилар.

Озарбайжон ишчилари, колхозчилари, зиёлилари ўнинчи беш йиллик учинчи йилини зарбдор меҳнат билан нишонламоқдалар. Саноат меҳнаткашлари саккиз ойлик планни ошириб бажардилар, ишлаб чиқариш ҳажмини 7 процент кўпайтирдилар. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қурилиш-монтаж ишлари 8 процент кўп бажарилди. Қишлоқ хўжалик ишлари муваффақиятли давом этмоқда, давлатга дон, сабзавот, чой барги, полиз маҳсулотлари, пилла сотиш планлари ошириб адо этилди. Республика далаларида пахта ва узумдан рекорд ҳосил олиш учун кураш қизитиб юборилди. Республика деҳқонлари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб қайтариб, Сизнинг, Леонид Ильич, Озарбайжонга келганлигингиздан илҳомланиб, шу кунларда 1978 йил учун янги оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилишди.

Пировардида Г. А. Алиев бундай деди:

Биз Бокунинг Ленин ордени билан мукофотланганлигидан, Леонид Ильич, Сизнинг эзгу йўл-йўриқларингиздан руҳланиб, ўртага қўйилган вазифаларни шараф билан бажарамиз, ўзимизнинг яхши анъаналаримизга бундан буён ҳам содиқ бўлиб қоламиз, беш йиллик учинчи йилида ҳамда ўнинчи беш йиллик мобайнида Қизил байроқни қўлга киритар эканмиз, жонажон ленинчи партиямиз XXV съезди тарихий режаларини амалга ошириш учун курашда янгидан-янги муваффақиятларга эришаверамиз, деб ишонтирамиз.

(Г. А. Алиевнинг, мажлиснинг бошқа қатнашчиларининг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва бир неча марта қарсаклар билан бўлиниб турди).

Тантанали йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

* * *

Шундан кейин санъат усталари ва бадиий ҳаваскорлик қатнашчиларининг байрам концерти бўлди. Концерт зўр муваффақият билан ўтди.

Л. И. БРЕЖНЕВ 18-АРМИЯ МУЗЕЙИНИ БОРИБ КЎРДИ

БОКУ, 21 сентябрь. (ТАСС). Совет Озарбайжони пойтахтининг марказида очилган 18-армия жанговар шуҳрат музейининг экспонатлари Улуғ Ватан урушининг ёрқин саҳифаларини гавдалантириб турибди. Салкам икки йил мобайнида музейни 150 мингдан ортиқ киши келиб кўрди. Бу музейнинг барпо этилиши Кавказ учун бўлган қаҳрамонона жангларда, фашистлар Германиясини тор-мор этишда қатнашган солдатларга, офицерларга, генералларга ташаккурона меҳр-муҳаббат ва чуқур ҳурмат нишонасидир.

Бугун музейни Л. И. Брежнев келиб кўрди. К. У. Черненко, Г. А. Алиев ва Озарбайжон ССРнинг бошқа раҳбарлари у билан бирга бўлишди.

Азиз меҳмонни 18-армия ветеранлари самимий кутиб олдилар. Полкдошлар қизғин қўл олишиб, дўстона қучоқ очиб кўришадилар...

Музей директори, истеъфодаги полковник С. Г. Салимов Л. И. Брежневга табрик сўзлари айтди. У 18-армия музейини ташкил этиш тарихини гапириб берди, шу армия сафларида мамлакатимиздаги кўпгина миллатларнинг намояндалари билан Озарбайжоннинг ўғил ва қизлари ҳам ёнма-ён туриб жанг қилганликларини айтди.

Совет Қуролли Кучларининг қурилишини тасвирлайдиган, Кавказ учун бўлган машаққатли жанг, Кичик ердаги олишув эпизодларини, армиянинг узоқ ва қийин жанговар йўлини гавдалантирадиган материаллар қўйилган экспозиция билан танишув, айниқса ҳаяжонли бўлди.

Л. И. Брежнев 18-армия сиёсий бўлимига бошчилик қилиб, қўшинларда зўр ташкилотчилик ва сиёсий иш олиб борди. Музейга қўйилган кўпдан-кўп фотосуратларда Леонид Ильичнинг солдатлар, командирлар, сиёсий ходимлар орасидаги пайти тасвирланган. Музейда сиёсий бўлимнинг директивалари ва бошқа ҳужжатлари кўргазмага қўйилган. Шу ҳужжатларда жангчиларнинг ҳаёти ва соғлиғи тўғрисида, озиқ-овқат ва ўқ-дорини ўз вақтида етказиб келтириш ҳақида, интизомга қатъий риоя этиш тўғрисида, плацдарм қаҳрамонлари ўзларини Катта ердан ажралган, деб ҳис этмаганликлари тўғрисида қилинган тинимсиз ғамхўрлик акс эттирилган.

Ўртоқ Брежнев, унинг жанговар сафдошлари жангчиларнинг қонига бўялган партия ва комсомол билетлари, ҳар бир кишининг дилига азиз ёдгорликлар: варақалар, газеталар, мукофотлар, шахсий қурол қўйилган стендлар, витриналар ёнида тўхтайдилар.

Ветеранлар ва уларнинг жанговар комиссари, эндиликда Коммунистик партия билан Совет давлатининг раҳбари блиндажни эслатувчи залга кирадилар. Бу ерда ўт очиш позицияларига бевосита яқин жойлашган сиёсий бўлим бошлиғининг ер тўласи вазияти қайтадан тикланган.

Л. И. Брежнев ҳурматли меҳмонлар дафтарига ўз фикрини ёзиб қолдирди. 18-армия музейининг ватанпарварлик фаолиятида унга катта муваффақиятлар тилади.

☆ ҲАММА ЖОЙДА ҲОСИЛ ЙИҒИМ-ТЕРИМИ СУРЪАТИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК. МАВЖУД ИШЧИ КУЧЛАРИ ВА МАТЕРИАЛ-ТЕХНИКА ВОСИТАЛАРИНИ ТЕРИМГА ТЎЛА САФАРБАР ЭТАЙЛИК.

☆ ҲАР БИР ТЕРИМЧИ ВА «ЗАНГОРИ КЕМА»НИНГ ЮҚОРИ УНУМ БИЛАН ИШЛАШИНИ, БЕЛГИЛАНГАН КУНЛИК НОРМАНИ ТЎЛА ВА ОШИРИБ БАЖАРИЛИШИНИ ТАЪМИНЛАЙЛИК.

☆ ПАХТАНИНГ ТЕЗ ВА СИФАТЛИ ТЕРИБ ОЛИНИШИГА ЭРИШАЙЛИК.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

ПАХТА ШТАБИ

Телефонлар 337343 - 337604

МАШИНАДА КИМ ҚАНЧА ПАХТА ТЕРДИ

Бухоро областида машина терими кундан кунга авж олдирилаётир. Пахтазорларда жавлон ураётган терим агрегатлари тобора кўпаймоқда.

Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчилари **Раҳим НАРЗУЛЛАЕВ,** бир кунда **20 ТОННА,** мавсум бошидан буён **130 ТОННА,** **Ўролхон АЛИБОЕВА** бир кунда **20 ТОННА,** мавсум бошидан буён **120 ТОННА** пахта теришди.

Шу райондаги Энгельс номли колхознинг механик-ҳайдовчиси **Комил ҲАМРОЕВ** бир кунда **17 ТОННА,** мавсум бошидан буён **110 ТОННА** пахта терди.

Қоракўл районидаги Максим Горький номли колхознинг механик-ҳайдовчиси **Валия БЕРДИЕВА** бир кунда **15 ТОННА,** мавсум бошидан буён **90 ТОННА** пахта терди.

Шофиркон районидаги Ильич номли совхознинг механик-ҳайдовчиси **Салоҳиддин ШАРИПОВ** бир кунда **10 ТОННА** мавсум бошидан буён **80 ТОННА** пахта терди.

Вобкент районидаги «Октябрь» колхозининг механик-ҳайдовчиси **Шариф ОДИЛОВ** бир кунда **14 ТОННА,** мавсум бошидан буён **80 ТОННА** пахта терди.

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

Республика областларида ғўза дефолиациясининг бориши ҳақида шу йил 22 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар, иккинчи устун — бир кунда дефолиация қилинган майдон, учинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

СИРДАРЁ	11,9	162,2
ЖИЗЗАХ	8,0	152,1
ТОШКЕНТ	4,6	151,9
ҚАШҚАДАРЁ	9,5	151,3
АНДИЖОН	5,9	126,3
БУХОРО	4,4	116,9
НАМАНГАН	1,6	110,3
Фарғона	5,4	99,1
Самарқанд	10,9	96,6
Сурхондарё	5,0	88,8
Хоразм	8,1	34,1
ҚҚАССР	7,2	22,0
Республика бўйича	6,8	110,6

МЕХАНИЗАТОРЛАР МУСОБАҚАСИ

ВАЪДА ВАФОСИ БИЛАН

Совхозимизни комплекс механизациялашган хўжалик дейиш мумкин. Барча бўлим ва бригадаларда ғўза кенг қаторлаб ўстирилади. Мавжуд техника воситалари ҳам 90 сантиметрли қаторлар орасида ишлашга мослаштирилган. Ўтган йили ялпи хосилнинг 83 проценти машиналар билан териб олинди. Техниканинг мадади билан бутун ҳосил 19 иш кунида йиғиштириб бўлинди. Кўпчилик механик-ҳайдовчилар мавсум топшириғини ошириб бажардилар. Мен 250 тонна «оқ олтин» териб, нормани икки баравардан ошириб адо этдим.

Бу йил совхозимиз пахтакорлари райондаги йирик хўжалик «Москва» колхози меҳнаткашлари билан мусобақалашиб ялпи ҳосилнинг камида 90 процентини машиналар билан териб олишга аҳд қилишган. Бизнинг бўлимимиз коллективи 980 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта етиштириш ва ҳосилнинг 95 процентини машиналар билан йиғиб-териб олиш ҳақида сўз берган. Бўлимдаги еттита бригада даласининг ҳаммаси бегона ўтлардан тозаланди. Дефолиация бошлаб юборилди. Асосий майдонларда дефолиация «ОВХ-14» маркали аппаратлар билан ўтказиляпти. Ғўзанинг барги тўкилиши биланоқ бўлимдаги ҳамма терим машиналари ишга туширилади.

Жўрақул Бозоров бошлиқ бизнинг бригадамиз фақат бўлимдагина эмас, балки совхозда ҳам энг йирик ҳисобланади. Коллективимиз 35 кишидан иборат. 170 гектар ерда ғўза ўстирдик. Ҳосил мўл бўлди. Ҳар туп ғўзала 9-10 тадан тўқ кўсак санаш мумкин.

Зарбдор йил машина теримида улкан зафарлар йили бўлади. Мен СССР янги Конституциясининг бир йиллиги шарафига ҳар қачонгидан кўп пахта теришга аҳд қилдим. Мавсумда 300 тонна пахта териш учун мусобақадош «Москва» колхозининг механик-ҳайдовчиси Гадоймурод Юнусовни беллашишга чақираман.

Бригадамиз бултур етиштирилган пахта хосилини қисқа муддатда йиғиштириб олиб ва пахтани асосан биринчи сортга топшириб, анча иқтисодий фойда кўрган эди. Бир центнер пахта етиштиришга ишлаб чиқариш планидаги 35 сўм ўрнига 28 сўм харажат қилинганди. Бу йил тежамкорликка яна ҳам катта эътибор бериляпти. Бригадага бириктилган механик-ҳайдовчилардан Исроил Қозоқов, Абдураҳмон Эшмуродов билан Ҳафиза Нурмуродовалар ҳам бу йилги мавсумда 300 тонналан пахта териб беришга ваъда қилишди. Ваъда вафоси билан улуғ эканлигини жуда яхши тушунамиз. Юксак социалистик мажбуриятимизни шараф билан бажариш учун ҳаракат қиламиз. Пахтани мумкин қадар сифатли қилиб терамиз. Шу мақсадда бор имкониятдан тўла фойдаланамиз.

Мақсуд ШИРИНОВ,

Оқдарё районидаги «Даҳбед» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

МАРРАМ — 400 ТОННА

Машинада пахта териш бошланган йиллари буннинг тўртдан бир қисми миқдорида мажбурият олганимизда баъзи кишилар «катта кетди» деб кулишарди. Чунки, ўша пайтларда терим агрегатлари ҳозиргидек серунум эмас, ўзимиз ҳам уни яхши бошқара олмас эдик.

Бир неча йилдирки терим машиналарига ихлос ошяпти. Битта «зангори кема» мавсумда эллик-олтмиш ва ундан кўп теримчининг ишини бажараётир. Машина терими — иш унумига айланиб боряпти. Буни колхозимиз мисолида яққол кўриш мумкин. Ўтган йили ҳар бир агрегат билан терилган пахта ўрта ҳисобда 200 тоннага тўғри келди. Мен ўзим «Ўзбекистон» маркали машина бункеридан салкам 300 тонна пахта тўкдим.

Бригадамизда ялпи пахта ҳосилининг 80 проценти, колхоз бўйича эса 70 проценти агрегатлар ёрдамида териб олинди. Машина терими плани ошириб бажарилгани ва тайёрланган пахтанинг асосий қисми юқори сортларга топширилгани туфайли даромад белгиланганидан анча ошиб кетди.

Зарбдор йилда юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилганмиз. Колхоз бўйича 2056 гектар ердаги пахтанинг 90 проценти ёки 1800 гектари машина теримига ажратилди. Шу муносабат билан терим агрегатлари янада кўпайтирилди. Бу йилги мавсумда 30 та терим машинаси ишлайди. Тажрибали деҳқон Қозоқбой Усмонов бошлиқ еттинчи бригадада 145 гектар ернинг ҳаммаси машина теримига ажратилган. Биз шу ердаги ғўзани машинабоп қилиб парвариш этдик. Ғўза орасида битта ҳам бегона ўт йўқ. Сўнгги суғоришни текис, тўғри эгат олиб ўтказганмиз. Бултурги тажрибадан кўрганмизки, машинанинг унумли ишлаши пайкалларни шундай тайёрлашга боғлиқдир. Бунда машина бир меъёрда юради, силкинмайди. Вентиляторлар очилган пахтани яхши ҳўплаб олади, шпинделлар нормал айланади. Пахта тоза терилади, бункер тез-тез тўлади.

Мен бултурги мавсумда агрегатни юқори унум билан ишлатиб, баъзи кунлари 17 тонна ва бундан ошириб пахта тердим. Кўп ва тоза пахта теришнинг яна бошқа шартлари ҳам бор. Чунончи, машина аппаратини ҳар куни икки марта ювиб туриш, иш органларини таранг тортиш керак. Хусусан, қайишлар таранг бўлиши шарт. Агрегатни созлаш, зазорлари қандай бўлишини белгилаш, қандай тезликда ҳайдаш, хуллас бу хилдаги майда-чуйда ишлар кўпки, уларга минут сайин, соат сайин эътибор бериш талаб қилинади.

Колхоз правлениеси бу йилги мавсумда пахтани тоза теришга катта аҳамият беряпти. Ҳар бир терим машинасига тўрттадан тележка бириктиб қўйилди.

«Дала — бункер — тележка — пункт» усули тўла амалга оширилади. Терилган пахта ерга тўкилмайди. Ифлосланишига мутлақо йўл қўйилмайди. Ҳосил тез, сифатли, нобуд қилмай йиғиштириб олинади. Мен шуларга қатъий риоя қилган ҳолда, қўшни «Даҳбед» совхозининг механик-ҳайдовчиси Мақсуд Шириновнинг чақириғини қабул қиламан. Бу йилги мавсумда «ХН-3,6» маркали машина бункеридан 400 тонна «оқ олтин» тўкишга ваъда берамаи.

Гадоймурод ЮНУСОВ,

Оқдарё районидаги «Москва» колхозининг механик-ҳайдовчиси, «Ҳурмат Белгиси» ордени кавалери.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 21 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан буён, учинчи устун — шу жумладан машинада терилган пахта.

БУХОРО ОБЛАСТИ

Шофиркон	46,15	27,42
Ғиждувон	39,77	15,09
Ромитан	38,19	9,11
Пешку	35,01	4,62
Қизилтепа	30,42	17,36
Қоракўл	28,89	18,51
Олот	27,82	5,28
Бухоро	27,51	1,16
Вобкент	26,87	11,10
Бухоро шаҳри	23,57	—
Когон	21,36	8,99
Свердлов	19,52	3,36
Навоий	4,90	0,19

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ

Киров	33,31	16,11
Бувайда	32,61	9,13
Қува	30,45	3,53
Ленинград	28,54	2,38
Тошлоқ	27,54	1,53
Бағдод	75,23	2,49
Риштон	23,07	8,58
Фрунзе	21,11	7,20
Охунбобоев	20,43	1,32
Ўзбекистон	19,70	8,50
Олтиариқ	13,63	5,15
Фарғона	12,15	1,05
Қувасой шаҳри	8,36	0,51

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ

Шўрчи	25,69	12,76
Сариосиё	23,18	6,34
Шеробод	22,92	19,23
Денов	71,64	3,64
Қумқўрғон	19,92	13,34
Жарқўрғон	17,00	5,09
Термиз	15,74	—
Ленин йўли	11,48	12,97
Гагарин	6,17	5,09

НАМАНГАН ОБЛАСТИ

Чуст	30,86	4,09
Янгиқўрғон	26,51	0,56
Уйчи	20,65	3,87
Наманган	20,40	3,76
Косонсой	18,77	5,33
Тўрақўрғон	18,37	6,46
Норин	17,94	9,50
Поп	17,72	4,62
Учқўрғон	8,16	2,20
Задарё	3,94	0,68

АНДИЖОН ОБЛАСТИ

Ленин	32,13	3,30
Марҳамат	25,75	6,76
Андижон	24,45	6,20
Хўжаобод	22,61	2,65
Олтинкўл	22,45	3,25
Избоскан	18,96	5,44
Пахтаобод	15,37	—
Москва	13,37	1,37
Жалолқудуқ	13,17	1,33
Комсомолобод	12,77	14,57
Балиқчи	8,54	0,65
Қўрғонтепа	6,66	0,48
Бўз	4,55	3,56

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ

Муборак	23,26	17,56
Косон	21,11	15,10
Шаҳрисабз	20,47	6,56
Яккабоғ	20,09	3,05
Ғузор	18,80	5,84
Чироқчи	18,05	2,81
Китоб	17,95	0,51
Ульянов	15,74	10,07
Қамаши	14,45	2,05
Қарши	12,35	0,42
Нишон	8,34	7,66
Усмон Юсупов	5,72	3,74

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

Янгийўл	9,09	—
Чиноз	4,49	—
Оққўрғон	2,71	—
Пскент	2,54	—
Бекобод	2,23	—
Ўрта Чирчиқ	1,60	—
Бука	1,07	—
Ғалаба	0,22	—
Коммунистик	—	—

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ

Хатирчи	3,75	—
Каттақўрғон	3,72	—
Иштихон	1,86	0,10
Нарпай	1,70	—
Жомбой	1,64	0,03
Пастдарғом	1,45	—
Пайариқ	1,08	—
Пахтачи	1,02	—
Оқдарё	0,71	—
Булунғур	—	—

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ

Жиззах	4,28	—
Дўстлик	—	—
Мирзачўл	—	—
Пахтакор	—	—
Октябрь	—	—
Арнасой	—	—
Зомин	—	—
Ғаллаорол	—	—
Фориш	—	—

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ

Комсомол	2,21	1,37
Гулистон	2,01	—
Ворошилов	0,80	—
Боёвут	0,65	—
Сирдарё	0,32	—
Ховос	0,30	0,16
Ильич	0,27	0,12
Оқолтин	0,09	—

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

Тўрткўл	2,21	—
Беруний	1,41	—
Хўжайли	0,68	—
Элликқалъа	0,54	—
Амударё	—	—
Кегайли	—	—
Шуманай	—	—
Чимбой	—	—
Ленинобод	—	—
Қораўзак	—	—
Қўнғирот	—	—
Тахтакўпир	—	—
Нукус	—	—

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ

Хазорасп	1,93	0,09
Хонқа	0,57	—
Янгиариқ	0,43	—
Боғот	0,34	—
Қўшкўпир	0,31	—
Гурлан	—	—
Урганч	—	—
Шовот	—	—
Хива	—	—

КРЕМЛДА СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 22 сентябрь куни Кремлда ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР миллий мудофаа министри, армия генерали М. Дзурни қабул қилди. М. Дзур Чехословакия ҳарбий делегациясига бош бўлиб расмий дўстона визит билан Совет Иттифоқига келган.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида Совет—Чехословакия ҳамкорлиги масалалари юзасидан, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи бошқа актуал проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Совет Иттифоқи ва Чехословакия қардош армиялари ўртасидаги дўстлик ва ҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилиш ҳар икки мамлакатнинг кенгайиб бораётган ҳамкорлигининг муҳим омилига айланганлиги, социалистик ҳамдўстликнинг жипслигини мустаҳкамлашга, тинчлик ва социализмни ҳимоя қилиш ишига катта ҳисса бўлиб қўшилаётганлиги мамнуният билан қайд этилди.

ОЛАМДА НИМА ГАП

А. Б. ВАЖПАИНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Ҳиндистон ташқи ишлар министри А. Б. Важпаи Деҳлида бўлиб ўтган матбуот конференциясида ўзининг СССРга қилган визити натижаларини юқори баҳолади. Министр КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Советн Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан бўлган учрашувни алоҳида уқтириб, бу учрашув сидқидиллик ва дўстлик муҳитида ўтганини таъкидлади. Туб халқаро проблемалар хусусида Совет Иттифоқи билан Ҳиндистоннинг позициялари бир-бирига ўхшаш ёки яқин, деди у.

Иккала давлат кескинликни юмшатиш барча қитъаларга ёйилиши лозим, ядро қуролини ҳам, оддий қуролларни ҳам тарк этишга эришиш мақсадида астойдил куч-ғайрат сарфлаш зарур ва барча мамлакатлар урушдан низоли масалаларни ҳал этиш воситаси сифатида фойдаланишдан воз кечиши лозим, деган фикрдадирлар. СССР билан Ҳиндистон Африка жанубида мустамлакачиликни тугатиш жараёнини тезлаштириш учун бутун куч-ғайратини сарфлаш зарур, деб ўйлайдилар.

Сўнгра А. Б. Важпаи қайд этдики, иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик масалалари юзасидан Москвада ўтказилган музокаралар бу соҳада янги имкониятлар очди.

Ҳиндистон ташқи ишлар министри Афғонистонга қилган визити тўғрисида ҳам гапирди, бу иккала мамлакат ўртасида анъанавий дўстлик алоқалари борлигини таъкидлади.

А. Б. Важпаи Кэмп-Дэвиддаги музокараларнинг натижаларига қандай баҳо берасиз, деган саволга жавобан Яқин Шарқ масаласи хусусида Ҳиндистоннинг позицияси жуда равшан, деди. Ҳиндистон араблардан босиб олинган ҳамма ерлар озод қилиниши лозим, фаластинлик араб халқининг ҳамма қонуний ҳуқуқлари, шу жумладан ўз давлатини барпо этиш ҳуқуқи қондирилиши керак, шунингдек сулҳ шартномаси тузилиб, унда барча давлатларнинг мустақил яшаш ва хавфсизлик ҳуқуқи мустаҳкамланиб қўйилиши зарур, деб ҳисоблайди.

НИКАРАГУА ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

Бутуниттифоқ Касаба союзлари марказий совети баёнот эълон қилди. Бу баёнотда Никарагуа меҳнаткашлари ва халқининг Сомоса қўл остидаги қонли режимга қарши олиб бораётган кураши билан қардошларча бирдамлик изҳор қилинган.

Қарийб бир ойдан буён давом этаётган қудратли умуммиллий забастовкада меҳнаткашларнинг 90 процентдан кўпи қатнашмоқда. Бу забастовка кучайиб, халқ қўзғолонига айланди. Диктатор бу қўзғолонни бостириш учун армия, артиллерия, танкларни, миллий гвардияни сафарбар қилди.

Минг-минглаб кишилар ҳалок бўлмоқда, булар орасида болалар ва хотин-қизлар ҳам бор. Аммо шафқатсиз репрессияларга қарамай, аҳолининг тобора янги табақалари забастовкага қўшилмоқда, Америка империализмига таянган диктатурага қаршилик кўрсатиш ҳаракати кучайиб бормоқда.

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари, уларнинг касаба союзлари, дейилади баёнотда, Сомоса режимининг қонли репрессияларини кескин қораламоқдалар ва Никарагуанинг меҳнаткаш халқи мустабид режимни ағдариб ташлаш учун, ўз мамлакатида чинакам мустақиллик, демократия ва озодликка эришиш учун курашда ғалаба қозонади, деб ишонч билдирмоқдалар.

(ТАСС).

ХАТАРЛИ ЙЎЛДАН

Хитой билан Япония ўртасида «Тинчлик ва дўстлик тўғрисида»ги шартнома тузилган пайтдан буён бир ойдан кўпроқ вақт ўтди, лекин Пекин раҳбарларининг бу шартнома теварагида авж олдириб юборилган пропагандистик кампанияси, шунингдек уларнинг амалий ишлари ҳам соғлом фикр юритувчи японлар бундан хавфсирашлари ўринли эканлигини тасдиқлайди: Пекинда имзоланган ҳужжат Японияга тинчлик келтирмай, балки бунинг аксича, уни Хитой раҳбарларининг Осиё халқлари тинчлиги ва хавфсизлиги иши учун хатарли бўлган авантюристик сиёсати гирдобига ташлаши мумкин.

ХХР давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари Дэн Сяо-пин яқинда Япониянинг Пекинга келган уч делегацияси аъзолари билан учрашган вақтда Япония—Хитой шартномасининг тузилиши «Япониянинг ҳам, Хитойнинг ҳам гегемонизмга қаршилик кўрсатиш қобилияти»ни мустаҳкамлайди, деди. Маълумки, Пекиннинг талаби билан шартномага киритилган «гегемонизмга қарши кураш» тўғрисидаги модда Совет Иттифоқига қарши қаратилган.

Хитой раҳбари Япониянинг сиёсий ва жамоат арбобларини советларга қарши руҳда йўлдан уриш билан қаноатланмай, ўз қарашларини пропаганда қилиш учун япон матбуотидан фойдаланишга ҳам қарор берди. У ана шу мақсадда Япония ахборот воситаларининг таниқли вакилларидан ўндан ортиқ кишини халқ мажлислари уйига таклиф қилди ва уларга шу гапларни айтди: «гегемонизмга қарши қаратилган модда шартнома текстига киритилганлиги сабабли эндиликда Япония билан Хитойнинг нуқтаи назарлари аввалдагига нисбатан кўпроқ даражада бир-бирига тўғри келиб қолади». Яна у «бизга қайси томондан хавф-хатар борлиги ҳаммага равшан» деб, япон журналистларини ишонтирмоқчи бўлди.

Хитой раҳбари шу гапларни айтгандан кейин унинг «омади» юришиб қолди. У Япониянинг асосий қонунига хилоф равишда вужудга келтирилган қуролли кучларини қўллаб-қувватлади, қуролланиш пойгасини ёқлаб ваъз-насиҳат қилди. «Европа қудратли бўлсин» ва «АҚШ СССРга нисбатан кескинлаштириш сиёсати»ни ўтказмасин деб жавлон урди. У «Япония АҚШнинг ядро кучлари ҳимоясида бўлиши керак» деди... Японлар Америка атом бомбардимонларининг даҳшатларини бошидан кечирган биринчи халқ бўлиб, атом қуролини бутунлай йўқотишни қатъий талаб этаётганлигига қарамай, шундай ҳаракат қилинмоқда.

Воқеаларнинг шундан кейинги ривожи Пекин раҳбарларининг Япония билан ҳарбий ҳамкорликка интилаётганимиз йўқ, деган сохта даъволарига қарамай Пекиннинг Токио билан ҳарбий ҳамкорлиги «нуқтаи назарлар бир-бири билан тўғри келиб қолганлиги»ни кўрсатувчи асосий далил бўлди. Дэн Сяо-пин япон журналистлари билан суҳбатда худди шуни эслатиб ўтган эди. «Тинчлик ва дўстлик тўғрисидаги шартнома» имзоланганидан кейин Пекин Токиога юборган биринчи расмий делегация ҳарбий делегациядан иборат бўлди.

Бу делегацияга Дэн Сяопинга яқин турган киши, Хитой армияси бош штаби бошлиғининг ўринбосари Чжан Цай-цянь бошчилик қилганлиги бежиз эмас. Япониянинг расмий кишилари делегациянинг келишини «Мексикага бориш йўлида назокат визити» деб кўрсатишга уринган бўлса ҳам Чжан Цай-цянь сафарининг программаси ва унинг Японияда узоқ вақт бўлиши Японияда бу визитга муҳим аҳамият берилганлигини кўрсатади.

Хитой Халқ озодлик армияси офицерларининг Пекинда япон журналистларига айтган қуйидаги гаплари ҳам эътиборни ўзига жалб этади: «Хитой ҳарбий анжомларини нокоммунистик мамлакатлардан, шу жумладан, Япониядан ҳам сотиб олишга умид қилади». Хитой Халқ озодлик армиясининг юқори мартабали вакили журналистлар ҳузурида Хитой қуролли кучларини модернизация қилиш ғоясини илгари суриб, Хитой қуролли кучлари келгусида ўзининг қитъалараро ракетасини ва ядро сув ости кемаларини вужудга келтиришни истайди, деди.

Японияда кўп фойда келтирадиган ҳарбий бизнесни йўлга қўйишдан манфаатдор бўлган япон корхона эгалари Пекиннинг энг замонавий қурол-яроғларни олишга ошкора интилаётганлигини пайқаб олдилар. Улар 1975 йилдаёқ Хитойдан заказ қилинган қурол-яроғларнинг катта рўйхатини олишди. Япония авиация саноати уюшмасининг аъзоларидан иборат саноатчилар делегацияси яқинда Пекинга жўнаб кетди. Шу муносабат билан Ғарбдаги кузатувчилар ҳар икки мамлакат ҳозирги пайтда бўлмаса ҳам келгусида қурол-яроғлар савдо-сотиғини кенг йўлга қўйиши мумкин, деб ҳисоблайдилар.

Бу фактларнинг ҳаммасини Япония расмий намояндаларининг Хитой—Япония шартномаси «тинч» мақсадларни кўзда тутади, деган даъволари билан қандай қилиб қовуштириш мумкин, деган савол пайдо бўлади. Пекин раҳбарлари бу шартномадан фойдаланиб, Японияни ўзининг антисовет хархашасига тортаётганлиги аёнку. Токио эса ўзининг авантюристик уруш режаларини яширмаётган Хитойнинг ҳарбий-саноат потенциалини кучайтиришга ёрдам бериш учун тайёр эканлиги юқорида келтирилган фактлардан яққол кўриниб турибди.

Япониядаги расмий шахсларнинг Совет Иттифоқи билан муносабатларни мустаҳкамлаш йўлимиз ўзгармас йўлдир, деб такрор-такрор айтган гаплари совет жамоатчилигига маълум. Аммо бундай гаплар ҳозирча салмоқли амалий қадамлар билан мустаҳкамланган эмас. Бундан ташқари, Пекин билан ҳарбий-сиёсий ўйин қилаётган Токионинг конкрет ишлари ана шу гапларнинг самимий эканлигига шубҳа туғдиради.

Шу кунларда Япониянинг демократик жамоатчилиги ҳам Япония — Хитой ҳарбий ҳамкорлиги Осиёда тинчлик ва барқарорлик ишига хавф туғдираётганлигини таъкидламоқда. Масалан, «Акахата» газетаси қуйидагиларни уқтириб ўтади: «Хитой ҳукумати ва армияси раҳбарларининг яқинда айтган гаплари, шунингдек Япония ва Хитой ҳарбий бошлиқларининг музокаралари Япония билан Хитой ўртасида тузилган «Тинчлик ва дўстлик тўғрисидаги шартнома» АҚШ, Япония ва Хитой ўртасида ярим ҳарбий иттифоқни вужудга келтириш билан боғланган, деб хавфсирашга асос борлигини тасдиқлайди».

А. БИРЮКОВ.
(ТАСС).

ЮКСАК МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов 22 сентябрь куни Кремлда ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР миллий мудофаа министри, армия генерали М. Дзурга Октябрь Революцияси орденини топширди.

Мен, деди В. В. Кузнецов, Сизга, Чехословакия Социалистик Республикасининг таниқли ҳарбий бошлиғи, партия ва давлат арбобига Октябрь Революцияси орденини топширишимдан жуда ҳам хурсандман. Сиз иккинчи жаҳон уруши йилларида биргаликда олиб борилган курашдаги жанговар хизматларингиз ва урушдан кейинги даврда СССР ҳамда ЧССР қуролли кучларининг жанговар ҳамдўстлигини мустаҳкамлаш ишига қўшган катта ҳиссангиз учун бу орденни олишга сазовор бўлдингиз.

В. В. Кузнецов КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан М. Дзурни юксак мукофот билан муборакбод қилди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев, деди В. В. Кузнецов, самимий қутловлари, энг азиз истакларини Сизга топширишимни сўради.

М. Дзур юксак мукофот учун КПСС Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе ва бошқа расмий кишилар армия генерали М. Дзурни юксак мукофот билан самимий табрикладилар.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ҚАРШИ, 22 сентябрь (ЎзТАГ). Бугун Қашқадарё область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда КПСС XXV съезди қарорлари асосида халқ маорифига партиявий раҳбарликни яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Область партия комитетининг секретари М. Худойқулов доклад қилди.

Пленум ташкилий масалани кўриб чиқди. Х. Т. Тошев ўқишга жўнаб кетганлиги муносабати билан область партия комитетининг секретари вазифасидан озод қилинди. А. С. Собиржонов область партия комитетининг секретари қилиб сайланди.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Халқаро Қизил Крест делегацияси Ўзбекистон билан танишмоқда. Бу делегацияга ана шу ташкилот президенти Александр Хей бошчилик қилмоқда.

Делегацияни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева қабул қилди.

Меҳмонлар Тошкент ва Самарқандда Ўзбекистон Қизил Ярим Ой жамиятининг раҳбарлари билан, соғлиқни сақлаш ходимлари билан учрашдилар, шаҳарларнинг диққатга сазовор жойлари ва янги қурилишлар бўлаётган районлари билан танишдилар. Делегация Тошкент область Коммунистик районидаги Свердлов номли колхозда ҳам бўлди.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

ФАРҒОНА, 22 сентябрь (ЎзТАГ). Бугун халқ депутатлари Фарғона область Советининг сессияси бўлди. Бу сессияда КПСС XXV съездининг талаблари асосида аҳолига савдо хизматини яхшилаш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил, самарали ишлаганликлари ва нефтни қайта ишлаш саноатини ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари учун СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлигининг нефтни қайта ишлаш саноати Ўрта Осиё илмий-тадқиқот институти директорининг илмий-тадқиқот ишлари бўйича ўринбосари Абдурауф **Абдуқодиров**га ва саноат катализаторларини такомиллаштириш лабораториясининг мудири Мирҳосил Абдураҳмоновга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ихтирочи» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил, самарали ишлаганликлари ва нефтни қайта ишлаш саноатини ривожлантиришда актив қатнашганликлари учун СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлигининг нефтни қайта ишлаш саноати Ўрта Осиё илмий-тадқиқот институти ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

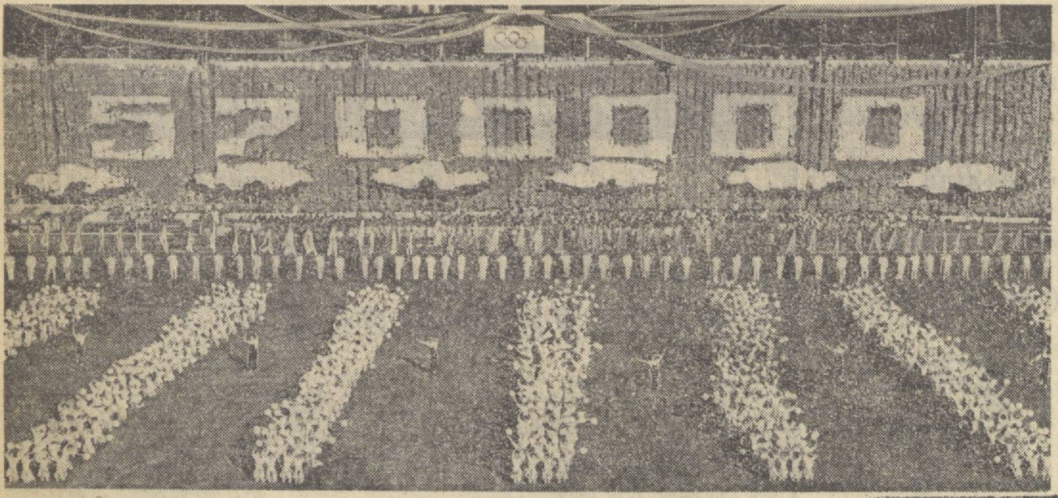

Суратларда: мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ XV спартакиадасининг тантанали очилиши. Пастдаги суратларда эса енгил атлетика мусобақалари совриндорлари: тошкентлик В. Климов (юқоридан) юз метрга югуриш бўйича олтин медални қўлга киритди. Олмалиқлик Л. Фролова 1500 метрга югуришда маррага биринчи бўлиб етиб келди. С. Рябковец узунликка сакраш бўйича спартакиаданинг кумуш медалини қўлга киритди.

Л. Гусейнов фотолари.

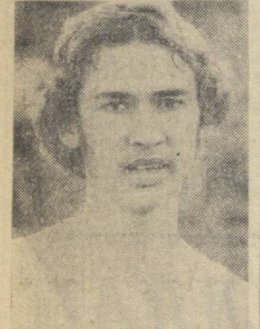

СПАРТАКИАДА—БАЙРАМ, РАПОРТ ва САБОҚ

Барча иттифоқдош республикаларнинг ёш намояндалари 22 сентябрь куни Тошкентдаги Ленин майдонига келдилар. Улар йўлбошчи ҳайкали пойига гуллар қўйдилар, парадлар хиёбонидан юриб, Номаълум солдат қабрида ёниб турган мангу олов ёнига келдилар. Бу ердан олинган машъал Ўзбекистон пойтахтининг бош стадиони — «Пахтакор» стадиони узра кўтарилган косада ловуллаб кетди. Бу мактаб ўқувчиларининг ВЛКСМ олтмиш йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ XV Спартакиадасининг тантанали очилиш пайтидаги энг тўлқинлантирувчи воқеа бўлди. Ана шу мусобақалар чемпиони ёш ўзбек боксчиси Илҳом Парпиев Спартакиада машъалини ёқиш шарафига муяссар бўлди.

Бу — серқуёш ва ранг-баранг байроқлар ҳилпираб турган стадионга бепоён Ватанимизнинг минглаб шаҳарлари ва қишлоқларидан келган ёш спортчилар тўпландилар. Улар ўзлари билан бирга қадрдон мактабларининг, пионер дружиналарининг рапортини олиб келдилар.

Эзгу ишнинг ўсиши ва кенгайиши учун дўстларини ўз ибратлари билан қизиқтирадиган, спорт чўққиларини эгаллашга отлантирадиган биринчи ташаббускорлар керак. Бу ташаббускорлар ўз мураббийлари билан биргаликда янги-янги секциялар очадилар, мактаб, шаҳар, республика чемпионлари бўладилар. Бу гал ҳам энг кучлилар, довюраклар, энг эпчил ёшлар Бутуниттифоқ спартакиадасининг мукофотлари учун кураш олиб бордилар.

...Мис карнайларининг садолари янграгандан кейин ям-яшил майдонга спорт ветеранлари бошчилигида иттифоқдош республикаларнинг, Москва, Ленинграднинг терма командалари чиқади. Тошкент мактабларининг ўқувчилари жонли экран бўлиб қолган шарқий минбарда: «Хуш келибсиз, азиз дўстлар» деган сўзларни байроқчалар билан тасвирлайдилар, дўстлик шаҳри бўлган Тошкентнинг ёш меҳмонлари ягона оила туйғусини ҳис этдилар.

Мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ XV Спартакиадасининг байроғи кўтарилди.

Мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ спартакиадаси республика ташкилот комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев ёш спортчиларни табриклади.

Москвалик мактаб ўқувчиси Елена Иванова ёш авлод тўғрисида оталарча ғамхўрлик қилаётгани учун жонажон Коммунистик партияга, Совет ҳукуматига мана шу байрамнинг барча иштирокчилари номидан самимий ташаккур изҳор этди.

Спартакиадани тантанали очиш маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар Л. И. Греков, Т. Н. Осетров, А. А. Хўжаев, Н. Маҳмудов, С. У. Султонова, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари А. В. Федулова, СССР Физкультура ва спорт комитети раисининг биринчи ўринбосари В. П. Захавин ҳозир бўлдилар. Кипр Республикаси соғлиқни сақлаш министри Хрисостомос Софианос мактаб ўқувчилари спорт байрамининг меҳмони бўлди.

Спорт байрами бошланди. Тошкентдаги мактаблар кўйи ва юқори синф ўқувчиларининг, меҳнат резервлари тарбияланувчиларининг, студентларнинг намунали чиқишлари ғоят жозибали бўлди. Гимнастикачилар, акробатлар, енгил атлетикачилар, курашчилар стадионнинг ям-яшил майдонида ўз санъатларини намойиш қилиб кўрсатдилар...

Мактаб ўқувчилари спартакиадасининг етти мингдан ортиқ иштирокчиси спортнинг йигирма бир тури бўйича мусобақалашмоқдалар. Уларнинг ҳаммасига ўз маҳоратини такомиллаштиришнинг кенг йўллари очиқ. Жонли экранда: «Олимпиадачилар бизнинг орамизда» деган сўзлар ҳамда очиқ китоб узра бешта халқа — Олимпиада эмблемаси намоён бўлганлиги бежиз эмас.

Спартакиада — байрамимиз, рапорт ва сабоғимиз, сенга оқ йўл!

Т. ГОЛУБКИНА,
Е. ЕФИМОВ,
ЎзТАГ мухбирлари.

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-31»:

ОРБИТАДА ТАДҚИҚОТЛАР

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 22 сентябрь. (ТАСС). Владимир Ковалёнок билан Александр Иванченковнинг «Салют-6» — «Союз-31» орбитал илмий-тадқиқот комплекси ичидаги ишининг ўн тўртинчи ҳафтаси тугай деб қолди.

Бугун экипаж табиий бойликларни ва атроф муҳитни ўрганиш мақсадида Ер юзасини ва жаҳон океани акваториясини визуал кузатмоқда ва фотосуратга олмоқда. Фотосуратга олиш ишлари орбитал комплекс Орол денгизи, Ўрта Осиё республикаларининг айрим районлари, Кавказ устида учган вақтида ўтказилмоқда. Фотосуратга олиш тугагандан кейин «Салют-6» гравитацион стабилизация режимига ўтказилади, бунда динамик тойилишлар жуда ҳам кам бўлиб, экипаж «кристалл» қурилмасидан космик материалшунослик юзасидан навбатдаги технологик экспериментни бажаришга киришади.

Ўтган икки кун мобайнида комплекс ичида вазнсизлик шароитида ярим ўтказгич металларнинг кристалларини ҳосил қилиш мақсадида яна икки технологик эксперимент поёнига етказилди.

Ер атрофи орбитасидаги тадқиқотлар давом эттирилмоқда.

АХБОРОТ

БИР ҚИШЛОҚ КЕКСАЛАРИ

Қизилтепа районидаги «Бухоро» колхозининг жамоатчилиги яқинда ҳамқишлоқлари Бибиражабмомо Болтаеванинг 110 ёшини муборакбод этишди. Момонинг 60 невараси ва 100 га яқин эвараси бор. Шу колхозда истиқомат қилувчи Бахшанда Қодирова, Пўлат Тошевлар ҳам 100-баҳор остонасида туришибди.

Вобкент районидаги «Зарафшон» ва Калинин номли колхозларда ҳам пиру бадавлат бобо ва бувижонларимиз анчагина. Узоқ йиллар сартарошлик қилган уста Бозор бобо 109 ёшга тўлдилар. Асл деҳқон Кўзи бобо, Ваҳоб бобо, колхозда темирчилик қилган Насим боболар эса 80-90 ёшларда, улар ҳамон жамоатчилик ишларида фаол қатнашиб келмоқдалар.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЮКСАК МУКОФОТ

Областдаги «Пахталикўл» санаторияси даволаш-профилактик ишларининг 1977 йил якуни бўйича санаториялараро Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилган эди. Яқинда санаторияга СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва медицина ходимлари касаба союзи марказий комитетининг иккинчи даражали дипломи ва 1000 сўм пул мукофоти топширилди. Санатория ходимларидан 13 киши Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва медицина ходимлари касаба союзи республика комитетининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирландилар.

Санатория шифокорлари юксак мукофотдан руҳланиб даволаш-профилактика ишларининг юксак савияда бўлишига ҳаракат қилмоқдалар.

К. МАЛИКОВ.

РАҲМАТНОМА

Кечагина Жомбой районида меҳнат қилиб юрган ёш пахтакор Ортиқбек Хуррамов бугун Ватанимиз чегараларини қўриқламоқда. У жанговар маҳоратини тинмай ошириб бормоқда. Отиш бўйича ўқув дарсида энг яхши натижа кўрсатганлиги учун командирнинг раҳматномасига сазовор бўлди.

Ҳарбий касбни муваффақиятли эгаллаган шаҳрисабзлик Илҳом Раҳимов, чустлик Баҳромжон Ғаниев, наманганлик Зафаржон Саидваққосовлар ҳам «Совет Армияси аълочиси» нишонини олишга муваффақ бўлдилар.

С. МУТАЛОВ.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — АББГДейка. 10.25 — «Ота-оналар, сизлар учун». 10.55 — Музикали программа. 11.25 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.55 — «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». 12.30 — Концерт. 12.55 — «Москва — Узоқ Шарқ». 13.15 — Адабий ўқиш. 14.05 — «Здоровье». 14.50 — «Сиз бунга қодирсиз». 15.55 — «Денгизга чиқишга рухсат». Бадиий фильм. 17.30 — «Ҳайвонот оламида». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильмлар. 19.15 — «Премьерадан анча илгари». 20.15 — Фильм-концерт. 20.40 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Спорт программаси

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ҳаждвиялар телетеатри. 10.50 — «Райҳон» бадиий ҳаваскорлик коллективи ижро этади. 11.45 — «Ёшлик». 12.15 — «Миндаугас». Спектакль. 14.30 — «Ота-оналар учун консультация». 16.30 — Болалар учун кўрсатув. 18.50 — Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Оламга саёҳат». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Санъат усталари — ҳосил усталарига». 22.40 — «Бўрилар галаси». Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.30 — Душанба кўрсатувлари.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Санъат усталари — пахта усталарига». Концерт. 9.30 — «Ёшлик». 10.15 — «Гулшан». 11.30 — «Наво» вокал-чолғу ансамблининг концерти. 12.00 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — «Чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш имкониятлари». 13.30 — Дам олиш соатида. 14.00 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!» 15.40 — Бизнинг радиопочта. 16.20 — Ўзбекистон композиторлари ижодида мақом. 17.30 — Уйғур куйлари. 18.50 — «Ёшлик» 20.20 — «Партия ходими минбари». 21.00 — Халқаро шарҳловчилар даврасида. 22.30 — Ўзбекистон халқ артистлари К. Исмоилова ва Э. Йўлдошев куйлайди. 23.10 — Мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ XV спартакиадасининг кундалиги. 23.20 — Шанба оқшомида.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

25 СЕНТЯБРЬ — 1 ОКТЯБРЬ

25 СЕНТЯБРЬ

ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Мультфильмлар. 10.25 — «Денгизга чиқишга рухсат». Бадиий фильм. 11.50 — «Киносаёҳатчилар клуби». 15.00 — Кинопрограмма. 15.30 — Концерт. 16.15 — «Онамларнинг мактаби». 16.45 — «Орлёнок». 17.45 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Халқ оҳанглари. 19.05 — «Ноанда ёз». Фильм-спектакль. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Гандбол бўйича халқаро турнир. СССР — ГДР. 22.30 — Концерт. 23.20 — Илмий-оммабоп фильм. 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.20 — Ўзбекистоннинг маданий ўсимликлари. 10.40 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.00 — Киноальманах. 18.40 — «Старшеклассник». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Концерт. 20.00 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV Спартакиадаси. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — М. Қориёқубов номли ўзбек давлат филармониясининг «Гўзал» ансамбли ижро этади. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — «Солдат отаси». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Ёнаётган арава йўли» Бадиий фильм. 20.25 — Қизиқарли математика. 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Ҳужжатли фильм.

26 СЕНТЯБРЬ

СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Фильм-спектакль. 15.00 — Илмий-оммабоп фильмлар. 15.50 — «Москваликларнинг ишчи кафолати». 16.20 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 16.50 — «Ёшлар адреслари». 17.50 — Волейбол бўйича жаҳон чемпионати. Эркаклар. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Фан оламида». 19.15 — М. Глинка романслари. 19.30 — «Ҳуқуқсизликка ҳуқуқ». 20.05 — «Эркакларнинг сочи эрта оқаради». Бадиий фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Телевизион фильм. 23.00 — Е. Светланов концертлари. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Болалар учун мультфильм. 18.10 — Болалар учун концерт. 18.45 — «Замондош билан юзма-юз». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Лирик концерт. 20.10 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Кино оламида. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — «Ҳеч қачон унутилмайдиган қотиллик». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Кўк дафтар». Бадиий фильм. 20.25 — Фильм-концерт. 20.55 — Тошкент янгиликлари. 21.15 — Ҳужжатли фильм.

27 СЕНТЯБРЬ

ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Эркакларнинг сочи эрта оқаради». Бадиий фильм. 11.15 — «Ҳайвонот оламида». 12.15 — «Қалбга яқин қўшиқлар». 15.00 — «Меҳнатинг — иқболинг». 15.45 — А. Гайдар ҳаёти ва ижоди. 16.30 — Қадимги шарқ санъати. 17.00 — «Орлёнок». 17.50 — Волейбол бўйича жаҳон чемпионати. Эркаклар. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Концерт. 19.10 — Врач суҳбати. 19.40 — «1978 йил ҳосили учун». 19.55 — «Заречная кўчасида баҳор». Бадиий фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Футбол. Шахтёр (Донецк) — «Барселона» (Испания). 23.45 — Бал рақси ижрочиларининг кўргазмали чиқишлари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — «4 «В» синфидаги фақир». Бадиий фильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 18.00 — «Ўйлаб топ». 18.30 — «Буюк олим ва мутафаккир». 18.55 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Д. Жабборова, Ғ. Ёқубов концерти. 20.10 — «Ахборот». 20.30 — «Дўстлик экрани». 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Самарқанд ерининг туҳфаси». 22.15 — «Самолётлар қўна олмадилар». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Қирол Лир». Бадиий фильм (1-серия). 20.05 — Ҳужжатли фильм. 20.25 — «Тошкент» телепрограммаси. 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Фильм-концерт.

28 СЕНТЯБРЬ

ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Болалар учун концерт. 10.40 — «Тоғдаги станция». Бадиий фильм. 11.45 — Фильм-концерт. 15.00 — «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». Кинопрограмма. 15.55 — «Касб билан танишув». 16.25 — Жонажон табиат. 17.15 — «Горчичилар, қаердасиз!». 17.45 — Волейбол бўйича жаҳон чемпионати. Эркаклар. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Я. Иоало куйлайди». 19.15 — «Бизнинг обзор». 20.00 — Футбол. УЕФА кубоги. «Наполи» (Неаполь) — «Динамо» (Тбилиси). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Телевизион фильм. 22.55 — «Катта симфоник оркестр билан бир соат». 00.10 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Мультфильм. 18.15 — «Ёшлик» 18.45 — «Ҳаётимизнинг асосий қонуни». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Наука» программаси. 20.00 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ёшлик таронлари. С. Назирова ва Ҳ. Ҳамидов. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — «Учовлон». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Қирол Лир». Бадиий фильм. (2-серия). 20.05 — Фильм-концерт. 20.30 — Телевизион фильм. 20.50 — Тошкент янгиликлари. 21.10 — «Рим ҳикоялари». Спектакль.

29 СЕНТЯБРЬ

ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». 10.55 — «Заречная кўчасида баҳор». Бадиий фильм. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар программаси. 15.50 — «Шахмат мактаби». 16.20 — А. Н. Радищев. «Петербургдан Москвага саёҳат». 17.15 — «Объектив». 17.45 — «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — «Ҳамма нарсани билишни истайман». 18.50 — «Москва ва москваликлар». 19.20 — Фильм-концерт. 19.55 «Кинопанорама». 21.30 — «Вақт». 22.00 — Хоккей. ЦСКА — «Спартак». 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — «Қизиқарли учрашувлар». 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Горький драматургияси. 13.00 — «Бепоён Ватаним менинг». 18.00 — Мультфильм. 18.20 — «Ёшлик». 18.45 — «Нафосат оламида». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Фан» 20.00 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Самарқандда ўтказиладиган халқаро музикашунослик симпозиуми олдидан. 21.30 — «Вақт». 22.00 — КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга! 22.15 — «Халқа». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Разведкада бўлган воқеа». Бадиий фильм. 20.30 — «Тошкент ва тошкентликлар». 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Ўқитувчилар учун консультация. 21.45 — Фильм-концерт.

30 СЕНТЯБРЬ

ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 10.20 — «Тонгги почта». 10.50 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.20 — «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». 11.50 — «Инсон. Ер. Коинот». 12.35 — «Москвичка». 13.50 «Здоровье». 14.35 — Спортлото. 14.50 — «Ҳамдўстлик». 15.20 — «Менинг беш йиллигим». 16.35 — «Қуёш ҳаммага бирдек нур сочади». Бадиий фильм. 17.30 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильмлар. 19.05 — «Тўққизинчи студия». 20.05 — «Чунки севаман». Бадиий фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Л. Толстой драматург. 23.05 — «Қўшиқ бизга ҳамиша ҳамроҳ». 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Миниатюралар. 10.50 — «Светофор». 11.50 — Концерт. 12.30 — «Қуёшли ўлка маршрутлари». 13.00 — «Кинокўзгудаги ҳаёт». 14.00 — «Гипнознинг қудрати». Спектакль. 14.50 — «Жанговар поезд». 17.35 — «Бойчечак». 18.05 — Жаз музикасининг фестивали. 19.00 — «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Г. Матёқубова ва Б. Отажонов концерти. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 22.40 — «Душанбагача бир гап бўлар». Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.30 — Душанба кўрсатувлари.

1 ОКТЯБРЬ

ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Зарядкага сафланинг». 9.55 — «Баҳор» халқ ансамблининг концерти. 10.25 — «Нон» (телефильм). 10.30 — «Будильник». 11.00 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 12.00 — Мультфильм. 13.10 — Қишлоқ янгиликлари. 14.10 — «Музикали киоск» 14.40 — «Халқаро панорама». 15.10 — «Киносаёҳатчилар клуби». 16.10 — «Қувноқ лапарлар». Фильм-балет. 16.30 — Бугун — ўқитувчилар куни. 17.00 — Хоккей. «Динамо» (Москва) — «Крылья Советов». 19.20 — Хатларингиз асосида. 20.05 — Телевизион бадиий фильмлар. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 22.30 — «Ирина Родниананинг ўнинчи чўққиси». Ҳужжатли фильм. 22.45 — Волейбол бўйича жаҳон чемпионати. 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Назм ва наво». 11.10 — «Оила муҳокамасига». 11.40 — «Ипак ва генетика». 12.00 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи». 14.00 — «Фан ва пахта». 14.15 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 15.05 — «Ғозлар учар». Бадиий фильм. 17.35 — «Устоз ва мураббий». 18.45 — «Оламда нима гап». 19.15 — Ахборот. 19.30 — «Қишлоқ ўқитувчиси». Ҳужжатли фильм. 19.50 — Телеминиатюралар. 20.30 — «Ахборот». 20.45 — Самарқандда ўтказиладиган халқаро музикашунослик симпозиуми олдидан. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — Пойтахтимиз меҳмонлари.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23/IX да **Дилором,** 24/IX да **Доктор Айболит** (кундузи), **Аида** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/IX да **Она қизим,** 24/IV да **Тошкентнинг нозаниң маликаси** (12.00, 19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/IX да **Бадбашара ёхуд Эзоп,** 24/IX да **Ишқ қурбонлари.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ЭКЗОТИК ҲАЙВОНЛАР» ЯНГИ АТТРАКЦИОНИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ. Ургатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. ТИХОНОВ.**

●

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1/X да — ЎЛИК МАЛИКА ВА ЕТТИ БАҲОДИР ҲАҚИДА ЭРТАК (12.00).
3/X да — ЧИО-ЧИО-САН.
4/X да — АФСОНАЛАР ВОДИЙСИДА.
5/X да — МАСҲАРАБОЗЛАР.
6/X да — КОРСАР.
7/X да — АИДА.
8/X да — ЭТИК КИЙГАН МУШУК (12.00), СПАРТАК (19.00).
10/X да — КОНЦЕРТ.
11/X да — ОЛАМНИНГ ЯРАТИЛИШИ.
12/X да — БОРИС ГОДУНОВ.
13/X да — АННА КАРЕНИНА.
14/X да — ПИКОВАЯ ДАМА.
15/X да — ОЛОВИДДИННИНГ СЕҲРЛИ ШАМЧИРОҒИ (12.00), БИР АКТЛИ БАЛЕТЛАР КЕЧАСИ (19.00).
17/X да — ТОҲИР ВА ЗУҲРА.
18/X да — АННА КАРЕНИНА.
19/X да — ТРАВИАТА.
20/X да — ОҚҚУШ КЎЛИ.
21/X да — ФЛОРИЯ ТОСКА.
22/X да — ДОКТОР АЙБОЛИТ (12.00), ДИЛОРОМ (19.00).
24/X да — ДОН КАРЛОС.
25/X да — ИСПАН МИНИАТЮРАЛАРИ.
26/X да — СЕВГИ ҲАҚИДА ҚИССА.
27/X да — СПАРТАК.
29/X да — ОЛОВИДДИННИНГ СЕҲРЛИ ШАМЧИРОҒИ (12.00), ЖИЗЕЛЬ (19.00).
31/X да — КНЯЗЬ ИГОРЬ.

Спектакллар соат 19.00 да бошланади.

Театр кассаси соат 11.00 дан 20.00 гача ишлайди.

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

«ЭКЗОТИК ҲАЙВОНЛАР» ЯНГИ АТТРАКЦИОНИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

ТОШКЕНТ ЦИРКИ АРЕНАСИДА БИРИНЧИ МАРТА

АМЕРИКА БИЗОНИ

Ургатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист Виталий ТИХОНОВ.

Анатолий СТОЙКОВнинг

АФРИКА БЎҒМА ИЛОНИ БИЛАН ОЛИШУВИ

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишлайди.

44-35-91, 44-35-84 телефонлари бўйича справка олиш мумкин.

●

ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТЛАШТИРИЛГАН ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳарлараро телефон станцияси қуйидаги шаҳарларнинг справка хизмати телефон номерларини

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

АШХОБОД — 51061
АРЗАМАС (Горький) — **32222**
ВЛАДИМИР — 2222
САРАНСК — 72222
СВЕРДЛОВСК — 209111
УЛЬЯНОВСК — 40222

ЛЕНИНГРАД шаҳрида телефон номерлари ўзгартирилди. 2144100—2414399 ва 2144900—2144999 энди 2597000—2597999 га ўзгарди. Справка телефони 25977115

ГРОЗНИЙ шаҳрининг коди— 871.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП. Тошкент, Ленин проспекти 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04. редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-33, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05. секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси— 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36 32-54-35 32-55-16. совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26. фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27. хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43 33-35-53. 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚКАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35. Хоразм — 51-24. Бухоро — 3-31-42. Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84. Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85. Жиззах — 31-66; Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02722. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 219.